

Küldött

A Veszprémi Főegyházmegeye lapja - VIII. évfolyam 2. szám, 2019. nyár

GONDOLATOK A BETEGSÉGRŐL ÉS A BETEGEK GYÓGYÍTÁSÁRÓL

1. A nemhívó ember a betegségben aligha lát mást, mint rosszat, amely ellen épp úgy kell küzdeni, mint a bűn ellen. Néha a hívó embert is megérinti ez a szemlélet egészen odáig, hogy fellázad Isten ellen, amiért ő ránk küldi vagy legalább is megengedi a betegséget. A zsoltáros sem lát többet benne, mint megtorló büntetést: „*Haragod miatt nincs ép hely testemben, bűneim miatt nincs nyugta csontjaimnak. Mert gonoszságaim elborítják fejemet, és súlyos teherként nehezedenek rám.*” (Vö. 38. Zsolt 4-5)

Kétségtelen, hogy a betegség néha úgy jelenik meg a Bibliában is, mint egy elkövetett bűn azonnali büntetése. Elizeus szolgája, Giezi kapzsiségéért leprás lesz (2 Kir 5,20-27); Elimász, a varázsló gonoszsága miatt megvakul (ApCsel 13,20-27); és tekinthetjük ilyen büntetésnek Saul megvakulását is. (ApCsel 9,8-9).

A hívó ember azonban – éppen a hite által – megtalálja a betegség értelmét, és a csapásoktól sújtva sem veszíti el a reményét.

a, Ha büntetésként fogjuk fel a betegséget, akkor sincs okunk az elkeseredésre. Itt a földön minden büntetésnek – megtorló jellegén túl – van gyógyító szerepe is. De ha úgy fogjuk fel a betegséget, mint büntetést, akkor sem kell elkeserednünk, mert bűneink adóját leróni egyáltalán nem elkésérítő dolog. Ady Endre egyik versének ezt a címet adja: „*Uram, ostorozz meg engem!*”. József Attila szerint boldog az, kinek van Isten, - „...*kinek sebet kap reszkető keze, - ha leszakítja a tilalmas rózsát*” (szonett) Somlyó Zoltán vágyakozó szívvel kérdi: „*Istenem szeretsz-e, Istenem vezetsz-e, - Istenem megversz-e még?*” (A szűk könyök uccán)

b, De lehet a betegségnek embert formáló, lelket gazdagító, személyiségünket tökéletesítő hatása is. Erről szól Babits Mihály: *Psychoanalysis christiana* c. költeménye, illetve Tóth Árpád Isten oltó kése c. verse is. Tóth Árpád súlyos tüdőbetegséggel küszködve teszi

meg vallomását Istennek, akit korábban hidegséggel, közömbösséggel vádolt:

„*Tudom és érzem, hogy szeretsz;
Próbáid áldott oltó kése bennem
Téged szolgál, mert míg szívembe metsz,
Új szépséget teremni sebez engem.*”

Hadd valljam be őszintén, magam is úgy érzem, fiatalkori betegségeimnek és négy komoly műtétemnek (köztük a nyolc bypasszos szívműtétnak) sokat köszönhetek, inkább hálával tartozom értük, mintsem hogy panasszal fordulnék ezek miatt a jó Istenhez.

c, A betegség keresztje azonban akkor nyeri el legteljesebb értelmét, ha engesztelésként fogjuk fel mindazokért, akiket szeretünk, akikért felelősséggel tartozunk. (Gondolhatunk családunk tagjaira, barátainkra, híveinkre, tanítványainkra, mestereinkre...) Ilyenkor válunk hasonlóvá az Úr Jézushoz, akiről azt olvassuk már Izaiásnál, hogy „*betegségeinket ő hordozta, fájdalmainkat ő viselte*” (Iz 53,4). Róla beszél Szent Péter is, amikor így ír: „*Sebei szereztek számotokra gyógyulást*” (1 Pét 2,24). Jézus példája lelkesíti a népek apostolát, Szent Pált is, amikor „*töviset hordoz testében*”, amely valószínűleg egy gyógyíthatatlan betegség (vö.2 Kor 12,7). „*Örömmel szenvedek értetek, és testemben kiegészítem, ami Krisztus szenvedéséből hiányzik testének, az Egyháznak javára*” (Ef 1,24).

Az a szenvedő beteg, aki szenvedéseit felajánlja felebarátainak testi-lelki üdvösségéért, magát a szenvedő Krisztust teszi jelenvalóvá a világban. Általa betegsége hasonlóvá válik Krisztus keresztjéhez, tartózkodási helye – legyen akár egy kórház is – egyfajta szenttélyé nemesül.

2. Az átlagember a betegek gyógyítását teljesen világi foglalkozásnak tekinti, amelynek semmi köze Istenhez, valláshoz, illetve az egyházhoz. Pedig az evangé-

Küldött: A Veszprémi Főegyházmege lapja. Kiadja a Szaléziánus Érszéki Turisztikai Központ, 8200 Veszprém, Vár u. 31. Tel.: 88/580-528, e-mail: kuldott@veszpremiersekseg.hu.

A szerkesztőbizottság tagjai: dr. Márfi Gyula érsek, dr. Mail József, Megyesi Ferenc, Pálfalviné Ósze Judit.

Munkatársak: Földi Gábor, Leitner Vera, Nagy Zoltán. Fotó: Nagy Lajos, Szaléziánus, Magyar Kurir, egyházközségek.

Kéziratokat és fotókat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. A kéziratok rövidítési jogát fenntartjuk.

Az újságban található cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók.

Videók a Főegyházmege életéből a Veszprémi Érszéki YouTube csatornáján.

liumokban azt olvassuk, hogy Jézus betegek sokaságát gyógyítja meg. „*Sokakat meggyógyított, úgyhogy akiknek volt valami bajuk, mind ott tolongtak körülötte*” (Mk 3,10). Sőt tanítványairól is olvassuk, hogy „*olajjal megkenve sok beteget meggyógyítottak*” (Mk 6,12). a, Egyébként a betegség keresztfjének türelmes hordozása és a betegségek gyógyítása egyáltalán nincs ellentétben egymással, hanem nagyon is összetartozik, valahogy úgy, mint a kilégzés és a belégzés, vagy a védekezés és a támadás. Az a Jézus, aki „*magára vállalta bajainkat, és hordozta betegségeinket*” (Mt 8,17), meggyógyított mindenkit, aki bizalommal fordult hozzá (vö. Mk 1, 32-34; 3, 7-10). Pál, - mint már említettem – tövist hordozott a testében (2 Kor 12,7), mégis még az általa használt kendők és kötények is gyógyítottak (vö. ApCsel 19,12). Szent Bernadett halála előtt úgy érezte, hogy teste „*minden szenvedés gyűjtőmedencéje*”; az általa megtalált Lourdesi forrásban mégis sokan gyógyulnak meg még napjainkban is. Szent Pál apostol a karizmák között megemlíti a „*a betegek gyógyításának karizmáit*” is (1 Kor 12, 9. 28. 30).

b, A gyógyításnak nagyon sokáig volt valamiféle szakrális jellege az egyházban. Ismerjük Jakab apostol sorait: „*Beteg valaki közületek? Hivassa az Egyház elöljáróit, azok imádkozzanak fölötte, kenjék meg olajjal az Úr nevében. A hitből fakadó ima megszabadítja a beteget, és az Úr talpra állítja. Ha pedig bűnököt követett el, bocsánatot nyer*” (Jak 5,14-15).

Tudomásom szerint a VIII. századtól vesztette el szakrális jellegét a gyógyítás. A kórház egyre in-

kább laikus intézménnyé, a gyógyítás civil szakmává vált. A szent kenet neve „*Utolsó kenetté*” változott, kiszolgáltatása csak súlyos betegek számára volt engedélyezve, majdnem kizárólagosan azzal a céllal, hogy a beteget fölkészítse a jó halálra. Ezért a hit megfogyatkozásával egyre kevesebben kérték ezt a szentséget, mondván, hogy „*nem akarunk még meghalni*”. Hallottam olyan emberről, aki abban a hitben élt, hogy a szent kenet felvétele után már nem szabad többé cipőt húzni, és templomba menni sem. (Régen a beteg lábát is megkenték a betegek olajával.)

A kommunista időkben a papok csak igen nehezen juthattak be a kórházakba. Az ateista ideológia hívei fennem hangoztatták, hogy ők „*nem szentelt vízzel hanem gyógyszerekkel*” gyógyítanak. A kommunisták a lélek létezését is tagadták, ami oda vezetett, hogy megfeledkeztek még arról is, hogy a test szerves egész, figyelmüket csak a beteg szerv kezelésére fordították. – Az ateista humanizmus embertelenségét magam is megtapasztaltam betegként. Még a nevet se hallottam az egyik osztályon: én csak „*orros*” voltam (orrsövény műtét után), szobatársaimat „*gégésnek*” és „*fülesnek*” szólították... – Ahogy az urológián beszéltek velem (33 éves pap koromban), az nem tűr nyomdafestéket...

c, Csak örülhetünk annak, hogy mára sokat javult a helyzet – legalább is nagy általánosságban. Mi papok is hangoztatjuk, hogy a betegek kenetének van betegséget gyógyító hatása is. Én magam fiatalabb káplán koromtól fogva sokszor tapasztaltam meg az általam kiszolgáltatott szentség erejét. Hogy csak egy példát említsek: Szombathelyen egy leukémiás betegem a szent kenet felvétele után „*az osztály öröme*” lett. Olyan is fordult elő, hogy a műtétre kijelölt betegnek elmaradt a műtétje, amin maguk az orvosok is csodálkoztak. „*Magának óriási szerencséje van*” – mondták a betegnek... (Ezt a középkorú férfit Egerben láttam el szent kenettel.) A hittel gyógyítás igen nagy szerepet kap bakonyszücsi rehabilitációs otthonunkban is, ahol – Dr. Bakos-Tóth Márta asszony szellemében – az egész embert igyekeznek gyógyítani: testtől lelkestül, beleértve a daganatos betegek családját, környezetét is.

Adja a jó Isten, hogy a hit gyógyító erejét felismerjék és felhasználják egyre több kórházban és betegekkel foglalkozó intézményben. Tanuljunk meg mindannyian türelmesen szenvedni, illetve hittel gyógyulni és gyógyítani.

+Gyula érsek

SZÉTVÁLASZTHATATLAN A GYÓGYÍTÁS ÉS A SPIRITUALITÁS

Bővült a bakonyszücsi rehabilitációs otthon

Június 21-én, pénteken áldotta meg Márfi Gyula érsek a közel harminc éve működő bakonyszücsi rehabilitációs otthon új, a közelmúltban elkészült épületeryüttesét. Az ünnepi eseményen jelen volt Kövér László házelnök és Horváth Ildikó egészségügyért felelős államtitkár.

A bakonyszücsi Daganatos Betegek Lelki Rehabilitációs Otthonának megálmodója és vezetője a tavaly december 31-én, életének 75. évében elhunyt Bakos-Tóth Márta klinika-pszichológus volt. A Veszprém megyében lévő otthon 1991-es létrehozása óta több száz beteg gyermek és szülő lelki gyógyítását segítette elő.

Az ünnepség a helyi templomban szentmisével kezdődött, melyet Márfi Gyula veszprémi érsek mutatott be. Vele együtt koncelebrált Tóth Tamás, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára, Szerenka Miklós érseki helynök, Mail József gazdasági helynök, Szijártó László, a Veszprém-Főegyházmegyei Karitászigazgatója, Tornavölgyi Krisztián veszprémi plébános, aki Bakos-Tóth Márta halála után az intézmény igazgatója lett, valamint Bedy Im-

re plébános, aki az intézmény újonnan kinevezett lelki igazgatója.

A rehabilitációs otthon újonnan kinevezett szakmai vezetője, Forsthoffer Erzsébet ünnepi beszédében kiemelte, hogy elődje, „Márta néni” Rajczi Pál kanonok plébánossal olyan gyógyító intézményt hozott létre, amely egyedülálló nemcsak Magyarországon, de egész Európában. Daganatos betegségben szenvedő embertársainknak nyújt pszichológiai segítséget, akik a fájdalom, a kétségbeesés, a reménytelenség útját végigjárva itt valami jóhoz, pozitív élményhez juthatnak; megerősödnek abban, hogy van folytatás, érdemes bízni a gyógyulásban. Forsthoffer Erzsébet elmondta: a mai napra készülve olyan összefogást tapasztalt, mint korábban soha. Anyagi, szellemi, lelki segítséget is kaptak, intézményi és egyéni szinten egyaránt.

Péterfalvi Attila, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hivatal elnöke köszöntőjében felidézte: „Márta” ravatalánál állva megfogadták, hogy a rehabilitációs otthon fennmaradásáért, sőt virágzó működéséért minden energiájukkal küzdeni fognak.

„Amikor golyóznak a gyerekek, Isten közöttük ténfereg” – idézte az adatvédelmi biztos József Attilát. Hozzátette: ha Isten vigyáz a játszó gyermekekre, hogy ne lenne gondja a beteg kisdedekre, és arra, hogy új vezető, segítő munkatárs, az anyagiakkal jól gazdálkodó, rátermett segítőköt küldjön. Hálát adunk nekik és minden jó szándékú embernek, hogy a gyönyörűen berendezett épület előtt állhatunk, és bízhatunk abban, hogy a már most is itt dolgozó, valamint a folyamatosan csatlakozó szociális munkások, gyógyító szakemberek segítségével sok lelkiileg kiegyensúlyozott, jó eredményre képes gyermek mehessen haza. Jó érzéssel, de nem elfelejtve az itt szerzett élményeket, mert a jövőben ide érkezőknek szükségük lesz az ő példájukra, rendíthetetlen bátorságukra.

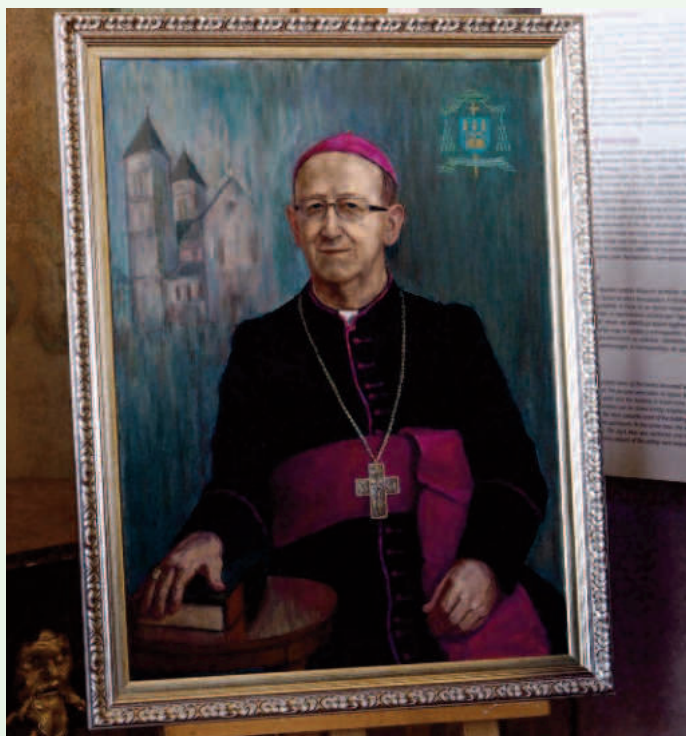
Kriván Gergely főorvos a rehabilitációs otthon legfontosabb szakmai célkitűzésének nevezte, hogy olyan pszichológiai gondozást nyújtson és szervezzen a gyermekonkológiai központok által gyógykezelt gyermekeknek, fiatalokruak és családtagjaik számára, amely a több éves bizonytalansággal teli éle szakaszban segíti a beteg személyiségfejlődését, és támaszt nyújt a családnak. Spirituális világ teremtődött itt meg, ön- és egymást segítő kis közösségek jöttek létre. E korszerű, konzervatív értékrenden alapuló, a családi gyökerekre épülő, a lélek prioritását hangsúlyozó közeg szervező elve az átmeneti másság elfogadása és elfogadtatása volt, az egyéni kompetenciák felszínre hozásával, így a

mindennapi tevékenységekkel, sütéssel-főzéssel, a gyógyító közösségépítéssel. Gyógyulás egymás által – mondta a főorvos. Felidézte: Bakos-Tóth Márta sokszor fejezte ki aggodalmát, hogy mi lesz Bakonyszücs-csel nélküle; ki viszi tovább, megmarad-e az a szellemiség, amit megteremtett, amire az életét áldozta. „Le tekintve megnyugodhatsz, céltudatos és elkötelezett embereket láthatsz, akik megfogadjuk, hogy ezt a munkát folytatjuk, hitünk szerint úgy, ahogy te is szeretnéd” – fejezte be beszédét Kriván Gergely főorvos.

Magyar Kurir

MÁRFI GYULA ÉRSEK SZEMÉLYISÉGÉRŐL IS MESÉL A PORTRÉ

Petrasovszky Mária tanár-festőművész Márfi Gyula érsek atyáról készített portrét, melyet június 15-én a Szaléziánumban mutattak be a főpásztornak és a meghívottaknak.

Az eseményen Takáts István érseki kancellár mondott köszöntőt, amelyben arról beszélt, hogy az igazi műalkotás nem egy fénykép merevségével próbál meg visszaadni valamit a teremtett világból, hanem az ábrázolt téma, alak meglevenedik a szemlélő előtt.

– Ha erre a képre nézünk, akkor azt látjuk, hogy ez a kép él, és szinte várjuk, hogy most majd egy idézet, egy kiemelt gondolat, egy jó vicc jön érsek atyától.

A kancellár megjegyezte, a portrén a kék tónus dominál, mely az ikonográfiában az isteni szférának fenntartott színárnyalat. – A hívő ember – főleg, ha az Isten kiválasztja egyházi méltóságra – nagyon jól tudja, hogy ő a Jóistennek munkatársa, szövetségese, és így, élete filmjében egy mellékszerepet vállalt, ám egy, az Isten által rendezett, nagy jelentőségű történetben. Aki ebben hűséges tud lenni, beteljesedett, boldog ember lehet. Ezért ez a kék tónus jól mutatja érsek atya helyét, feladatát – hangsúlyozta Takáts István atya köszöntőjében. Hozzátette, az érsek atya keze a Biblián

nyugszik, ami nem csupán egy póz, hanem ezáltal még előbbé, kifejezőbbé válik a kép, hiszen az érsek ismerője az abban leírtaknak, és abból táplálkozik, abból újul meg újra és újra.

Petrasovszky Mária a képen szereplő attribútumok közül ugyancsak a főpásztor kezét emelte ki, melynek fontos szerep jutott az ábrázolásban. Egy kézfej sok mindent közölhet a megfestett alakról, adhat, elvehet, ám ez a kéz itt egy adományozó, gyakran áldást osztó kéz. A háttérben a veszprémi székesegyház, a Szent Mihály-bazilika alakját lehet kivenni, melynek láttán egyből felismerhetővé válik a veszprémi érsek alakja.

Márfi Gyula érsek atya elmondta: bár a saját látványáért nem kifejezetten rajong, az alkotás élethű kivitelezése lenyűgöző. A főpásztornak különösen a humoros lelkületet megvillantó mosoly tetszik a festményen.

NAGY HATALMÚ, ÁM SZOLGÁLATKÉSZ KIRÁLYNÉ VOLT GIZELLA

Magyar és bajor hívek, illetve zarándokok, valamint a főegyházmegye fenntartásában lévő iskolák képviselőiben nagyszámú diákság együtt emlékezett meg Boldog Gizella magyar királynéről, a Veszprémi Főegyházmegye társvédőszentjéről május 11-én, szombat délelőtt a Szentháromság téren. Az ünnepi szentmisét Stefan Oster passzai püspök és Márfi Gyula veszprémi érsek mutatta be a főegyházmegye papjainak koncelebrálásával, Boldog Gizella ereklyéjének jelenlétében.

Stefan Oster Passau püspöke ünnepi szentbeszédében Gizella bajor hercegnő, magyar királyné életútjának rövid ismertetését követően arról beszélt, hogy Szent István és hitvese között valóban áldott, Istennek tetsző frigy kötöttet.

– Elgondolkodom azon, mit is jelenthetett e fiatal lánynak a teljesen idegen földre való költözés, s a házasság egy fiatal herceggel? Belemenni egy politikai érdekek által rendezett esküvőbe? Micsoda kudarchoz vezethetett volna mindez – tisztán emberileg szemlélve! Ám szemmel láthatólag mily gazdagon áradt e fiatal hercegi párra Isten áldása és kegyelme! István, e fiatal keresztény lett nemzetek első királya és keresztény országok alapítója. S e bajor hercegnő nyilvánvalóan osztozott vele keresztény hitében és buzgóságában, s ugyanúgy szerette új népét. Milyen szépen tanulmányozhatjuk itt a nemzetek közötti megértés példáját! – emelte ki a püspök, aki ezt követően az uralkodók, hatalommal bírók felelősségére, valamint a hatalom mai szerepére világított rá.

Stefan Oster hangsúlyozta, érdemes felülvizsgálnunk, mit jelent ma a hatalom, és miként használja ezt az Egyház. Érezhető, hogy az Egyházban is jelen van az a bűn, amely mindenekelőtt a hatalommal függ

össze, amikor az Egyházban élő emberek használtak ki másokat, s éltek vissza emberekkel, gyerekekkel, fiatalokkal. Ez a fajta, gyakran szeretetként beállított visszaélés a szeretet meggyalázása, ám nagyon jó, hogy mindaz napvilágra kerül, mert ez megtisztíthat és felszabadíthat minket a képmutatástól, elmélyíthet, és remélhetőleg előbbre vezethet bennünket az életszentség útján, fogalmazott a passzai püspök, hozzátéve, Jézus nagyon világosan megtanított bennünket arra, hogy nekünk, keresztényeknek máshogyan kell bánunk a hatalommal, mint ahogyan azt a világ teszi.

– Gizella nagyhatalmú asszony volt, ő volt a király felesége, Magyarország királynéja. S azt is tudjuk róla, hogy templomokat, kolostorokat, iskolákat és szociális intézményeket alapított. Mint mindenki szolgája. Nyilvánvalóan azért tudott ezen az úton haladni, mert szíve mélyén mindig Krisztus jelenlétében élt. Meggyőződésem, hogy alapvetően csak így volt lehetséges, hogy számára a teljesen idegen, új ország a teljes idegenből valódi otthona lett. A valódi alap Krisztus: aki vele jár, és aki vele tud járni, aki egészen órá hagyatkozik, az megtanulja, hogyan lehet otthon mindenütt a világon. És megtanulja, hogyan szeresse meg mindenütt a világon az embereket és kultúrájukat, hogyan fogadja be őket, s ugyanakkor hogyan változtassa át őket, hogyan vezesse el őket keresztény méltóságra. Gizella átváltoztatta új kultúráját és hazáját, úgy is fogalmazhatunk, hogy megkeresztelte azt – mutatott rá Stefan Oster, aki Gizella vonásai közül a

királyné bölcsességét is kiemelte, mely Krisztusnak, mint a minden teremtményben jelen lévő legmélyebb értelem megtalálásán alapult.

– Mindegy, hogy éppen Magyarország királynéja volt, vagy éppen férje halála után szegényen és nyomorultan a börtön mélyén sínylődött, vagy éppen Passauban élt szerzetesnővérként. Megtalálta az elrejtett kincset – s odaadta érte az életét. Gizella életében példaszerűen látható, mi lehet az a valódi erő, amely Európát mélyen átformálta, s mind a mai napig összetartja: a Krisztusba vetett hit. Emlékezzünk erre újból és újból a növekvő megosztottságtól és elkülönüléstől félmjelzett időkben is, éppen itt, Európában! Boldog Gizella, könyörögj érettünk! – zárta szentbeszédét a püspök.

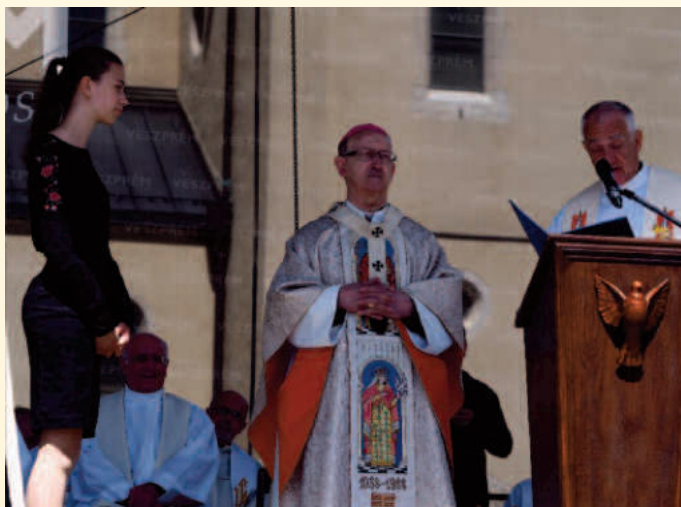
A szentmise végén Márfi Gyula érsek megköszönte a résztvevők jelenlétét, kiemelve a bajor delegációt, beszédében pedig hangsúlyozta, bár az emberekkel, és a sajátunkétól eltérő kultúrákkal szembeni tolerancia fontos keresztény erény, a Jézus és a kereszténység elnyomásával fenyegető irányzatokkal szemben félre kell tennünk a toleranciát, maradéktalanul kiállva Krisztus mellett. A főpásztor a szertartást követően Nagy Károly apátkanonokkal együtt adta át a főegyházmegyei fenntartású iskolák egy-egy tanulója részére a Szent Imre-díjat, melyet a tanulók kiemelkedő tanulmányi eredményeikkel, közösségi munkájukkal, példamutató hitéleti tevékenységükkel érdemelhettek ki.

A szentmise után a diákok egy része az iskolák között megrendezett focikupán vett részt, melynek első helyezettje a Szilágyi Keresztény Iskola tanulóiból álló csapat lett. A többi tanuló számára a Szaléziánum Érsekségi Turisztikai Központ a várban a főegyházmegye papnövendékeinek, illetve a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus főegyházmegyei asszisztensének közreműködésével rövid ismeretterjesztő túrát szervezett. Az egyes állomásokon – a 2020-as magyarországi Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra történő készület jegyében – a diákok az Oltáriszentséggel, az ahhoz kapcsolódó szentekkel, vértanúkkal és csodákkal ismerkedhettek meg. Ezt követően a tanulók a Szent Mihály-bazilikában ugyancsak az Eucharisztia-hoz kapcsolódó rövid történeteket, zenés előadásokat mutattak be.

Az iskolák tanuló itt további elismeréseket, Szent Imre-okleveleket vehettek át.

SZENT IMRE DÍJAT VEHETETT ÁT:

Hauber Henrik

Szent István Római Katolikus Általános Iskola, Pápa

Golarits Márton

Padányi Katolikus Iskola, Veszprém

Kovács-Kerülő Krisztina

Padányi Katolikus Iskola, Veszprém

Gyarmati Rita

Padányi Katolikus Iskola, Veszprém

Sütő Dorottya

Padányi Katolikus Iskola, Tótvázsonyi Tagiskola

Gerstmár Júlia

Szilágyi Erzsébet Keresztény Általános és Alapfokú Művészeti Iskola, Veszprém

Kincses Mária

Nepomuki Szent János Római Katolikus Általános Iskola, Várpalota

Szabó Zsófia

Ranolder János Római Katolikus Általános Iskola, Keszthely

Steszli Lara

Szent István Király Római Katolikus Általános Iskola, Ajka

Söjtöri Henriett

Nagyboldogasszony Római Katolikus Általános Iskola, Tapolca

A pápai Szent István Római Katolikus Általános Iskola diákja Bodnár Mária pedig **BOLDOG GIZELLA** érem kitüntetésben részesült.

FERENC PÁPA HOMÍLIÁJA CSÍKSOMLYÓN: AKI KOCKÁZTAT, ANNAK AZ ÚR NEM OKOZ CSALÓDÁST!

Ferenc pápa romániai apostoli látogatása második napján, június 1-jén a magyarság egyik legfontosabb Mária-kegyhelyére, Csíksomlyóra érkezett, ahol a hagyományos pünkösdszombati búcsúk helyszínén, a Kis- és Nagysomlyó-hegyek közötti nyeregben található Hármashalom-oltárnál mutatott be szentmisét.

A Szentatya beszédében a zarándoklás átalakító, egymás testvéreivé varázsló titkáról elmélkedett. A homíliát, magyarra fordítva, az alábbiakban teljes egészében közöljük.

Isten iránti örömmel és hálával vagyok ma itt, ezen a történelmi értékekben és hitben gazdag, kedves Mária-kegyhelyen, ahová gyermekként jövünk, hogy találkozunk égi Édesanyánkkal és hogy egymásban valódi testvérekre lelünk. Az Egyház voltaképpen táborigénykórházhoz hasonlít. Ennek mintegy „szentségi” helyei, a kegyhelyek, a hívő nép emlékeztetőit őrzik. Ez a nép a szenvedések közepette sem fárad el keresni az élet vizének a forrását, ahol a remény új erőre kaphat. A kegyhelyek az ünnep és az ünneplés, a könynyek és az esdeklések helyei. Édesanyánk lábához járulunk, szinte szavak nélkül, hogy így az ő szemével láthassuk magunkat, és hogy tekintetével elvezessen Ahhoz, aki »az Út, az Igazság és az Élet« (Jn 14,6).

Ezt azonban nem akárhogyan tesszük: zarándokok vagyunk. Ti minden évben, pünkösöd szombatján elzarándokoltok ide, hogy eleget tegyetek őseitek fogadalmának, megerősödjete az Istenbe vetett hitben és a Szűzanya iránti áhítatban, akit ez a fából készült csodálatos szobor jelenít meg. A testvériség jele, hogy ezen a zarándoklaton más felekezetek hívei is részt vesznek. Az ideai zarándoklat Erdély öröksége, azonban egyúttal tiszteletben tartja a román és a magyar vallási szokásokat is.

Ezen a zarándoklaton más felekezetek hívei is részt vesznek, és ez a párbeszéd, az egység és a testvériség jele. Ugyanakkor felhívás az életté vált hit és a remény nyé lett élet bizonyosságának helyreállítására. Zarándokolni azt jelenti, hogy mint nép hazatérünk. Egy nép, amelynek gazdagsága a számtalan arc, kultúra, nyelv és hagyomány; Isten hívő szent Népe, amely Máriával együtt zarándokol az Úr irgalmát énekelve. Ha a galileai Kánában Mária közbenjárt Jézusnál, hogy megtegye első csodáját, akkor minden kegyhelyen ő virraszt és ő jár közben. Nemcsak Szent Fiánál, hanem mindannyiunknál, hogy ne hagyjuk, hogy azok a

hangok és azok a sebek, amelyek az elkülönülést és a megosztottságot táplálják, megfosszanak minket a testvériség érzésétől. Nem szabad elfelednünk vagy tagadnunk a múlt összetett és szomorú eseményeit, azonban ezek nem jelenthetnek akadályt vagy ürügyet, hogy meggátolják a vágyott testvéri együttélést.

Zarándokolni nem más, mint érezni a meghívást és a késztetést, hogy járjunk együtt az úton, kérve az Úrtól a kegyelmet, hogy a régi és a mostani sérelmeinket és bizalmatlanságainkat változtassa új lehetőségekké a közösség érdekében. Azt jelenti: elszakadni a bizonyosságainktól és a kényelmünkötől, egy új földi életnek a keresésében, amelyet az Úr nekünk akar ajándékozni. A zarándoklat kihívás, hogy felfedezzük és továbbadjuk az együttélés

lelkületét, és ne féljünk a kölcsönös érintkezéstől, találkozástól és segítségnyújtástól. Zarándokolni azt jelenti, hogy belekerülünk abba a kissé kaotikus tengerárba, amely a testvériség igazi megtapasztalásává válhat. Így, egy minden helyzetben szolidaris karavánná válunk a jövő építésének érdekében (vö. Evangélium gaudium apostoli buzdítás, 87). Zarándoklatunk során ne azt kutassuk, hogy mi lehetett volna (és nem lett), hanem inkább azt, ami ránk vár és nem odázhatjuk el. Zarándokolni annyit jelent, hogy hiszünk az Úrban, aki hozzánk jön és közöttünk van, előmozdítva és ösztönözve a szolidaritást, a testvériséget, a jó utáni vágyat,

az igazságot és az igazságosságot (vö. uo., 71). Jelenti a küzdelemre való elköteleződést is, hogy azok, akik tegnap lemaradtak, a holnap főszereplői lehessenek, viszont a ma főszereplői holnap se maradjanak hátra. Ez pedig a jövő szárainak közös összefonását teszi szükségessé. Íme, ezért vagyunk itt, hogy közösen mondjuk: Édesanyánk, taníts meg minket összevarni a jövőt.

Ez a zarándoklat tekintetünket Máriára és az Isten általi kiválasztottság titkára irányítja. Mária, ez a Názáretből, Galileia egyik kis településéről, a Római Birodalom és Izrael periferiájáról származó lány igenjével képes volt elindítani a gyöngédesség forradalmát (vö. uo., 88). Az Isten általi kiválasztottság titka ez, amely tekintetét a gyenge felé fordítja, hogy összeszevarja az erőseket, és arra ösztönöz, bátorít minket, hogy mi is hozzá hasonlóan mondjuk ki az igenünket, hogy végigjárjuk a kiengesztelődés ösvényeit.

Aki kockáztat, annak az Úr nem okoz csalódást. Járjunk az úton, járjunk együtt az úton, és engedjük, hogy az Evangélium legyen az a kovász, amely képes áthatni mindent és képes megajándékozni népeinket az üdvösség örömeivel.

CSÍKSOMLYÓ: TÖRTÉNELMI PILLANAT, 20 ÉVES ÍGÉRET BETELJESÜLÉSE - MICACI CRISTIAN TUDÓSÍTÁSA

Csíksomlyói szentmise és máriás családtalálkozó Jászváráson. Ezek voltak Ferenc pápa romániai látogatása második napjának programjai, amelyek végén helyszíni tudósítónk, a nagyváradi püspökség sajtósa, aki együtt utazik a szentszéki delegációval az újságírók között, összegzi a nap jelentőségét.

Történelmi pillanat az erdélyi római katolikus egyház, illetve a magyar közösség életében – így összegzi Ferenc pápa csíksomlyói látogatását Micaci Cristian a helyszínről. Jakubinyi György gyulafehérvári érsek szavait idézve pedig hangsúlyozza, hogy egy 20 éves ígélet beteljesítéséről van szó.

A nemzetközi újságíró csoport reggel 6 órakor indult Bukarestből Marosvásárhelyre, hogy onnan jusson el Csíksomlyóra. A rossz időjárási körülmények miatt az utolsó pillanatban Bákó helyett Marosvásárhelyre érkezett a pápai gép is, ahonnan Ferenc pápa is busszal tette meg az utat Csíksomlyóra. Ennek köszönhetően a Maros és Hargita megyei települések nagy részén átutazott a Szentatya. A Szűzanya csodájának is tekinthető, hogy Ferenc pápa érkezése előtt elállt a nagy eső és a szentmise idejére jelentősen javult az időjárás. A zárandokok nagy lelkesedéssel fogadták a pápát annak ellenére, hogy hajnal 5, 6 órától kezdve kint áztak a nyeregben. Több mint 100 ezer hívő gyűlt össze a nagy eseményre.

Ferenc pápa homíliájában a hagyomány megtartására helyezte a hangsúlyt. A csíksomlyói zárandoklat ugyanis Erdély, a Romániában élő nép kincse. A néphez való tartozás tudatáról szólt a pápa. Nem elfelejteni kell a sérelmeket, amelyek egy nemzetet értek, hanem azokat tudatosítani kell, de nem szabad, hogy megakadályozzanak bennünket a közös úton való előrehaladásban Isten országa felé. Össze kell fogni és fel kell adni

mindazt, ami szétválaszthat és együtt kell haladnunk az úton az üdvösség felé. Ez volt Ferenc pápa üzenetének a magja.

Ferenc pápa külön ajándékot hozott a Szűzanya számára: egy aranyrózsát. Ez a maga nemében egyedi a Kárpát-medencében.

Jakubinyi György a szentmise végén köszöntötte Ferenc pápát. Megköszönte, hogy eljött Erdélybe. Örömet fejezte ki, hogy 20 év után beteljesült, hogy Erdélyben, Csíksomlyón, ezen a szent helyen, a magyarok kegyhelyén üdvözölhetik a pápát. Az érsek is megajándékozta a pápát: Xantus Gábor egy alkotásával.

A csíksomlyói látogatást követően Ferenc pápa helikopterrel tért vissza Marosvásárhelyre, ahonnan Jászvásárra repült.

Míg Csíksomlyón a szentmisén a hagyományörzészről, a gyökerekhez való visszatérésről volt szó, addig Jászvárosban a fiatalokkal, a családokkal való pápai találkozó sokkal fiatalosabb, dinamikus hangulatban zajlott. A szervezők nagyon ügyesen hozták létre ezt az eseményt is, a nap két pápai programja jól kiegészíti egymást. Ebben is megmutatkozik a pápa üzenete, hogy ne azt nézzük, ami szétválaszt minket, hanem azt, ami összeköt, amiben ki tudjuk egészíteni egymást. Jászvárosban meglátszik az, amire a pápa csíksomlyói homíliájában utalt, hogy varrjunk magunknak közös jövőt. Itt ugyanis a jövő felé tekintésre, a fiatalokhoz való odafordulásra esett a hangsúly. Énekekkel, öröm újongással fogadták a pápát.

FERENC PÁPA LEVELE JAKUBINYI GYÖRGY ÉRSEKNEK: SZEMÉLYESEN MEGISMERHETTEM EGYHÁZATOK VALÓSÁGÁT

Ferenc pápa Jakubinyi György gyulafehérvári érseknek címzett levelében köszönte meg a látogatásakor Csíksomlyón tapasztalt szívélyes fogadtatást. A levélben a Szentatya kifejezi örömét is afelett, hogy apostoli útja lehetőséget biztosított a helyi egyház valóságának megismerésére. Az alábbiakban teljes egészében közöljük a levél magyar nyelvű fordítását.

Főtisztelendő Jakubinyi György-Miklós gyulafehérvári érseknek Újból meg szeretném erősíteni főtisztelendőségednek, a püspököknek, a papoknak, a megszentelt személyeknek és a híveknek mélyeséges köszönetemet azért a szívélyes fogadtatásért és figyelemért, mellyel előkészítettétek apostoli látogatásomat a csíksomlyói Mária-kegyhelyre.

Örvendtem, hogy személyesen megismerhettem egyházatok valóságát, mely oly gazdag a hagyományokban, olyan élő és elkötelezett a hit örömeinek megvallásában. Az Úr tartson meg benneteket a hitben és az apostoli buzgóságban, a Szűzanya pedig oltalmazzon és támogassa az Egyház iránti szolgálatotokat!

Imáimmal kísérlek, azért, hogy a helyi egyház növekedjen és

bátran tegyen tanúságot mindenki előtt Isten irgalmas szeretetéről. Imádkozzatok ti is értem! A jó Isten áldjon meg mindannyi-atokat!

Testvéri szeretettel Krisztusban,
Ferenc

Forrás: Magyar Kurír

DIAKÓNUSSZENTELEÉS VESZPRÉMBEN

Pünkösöd előtti pénteken Dr. Márfi Gyula érsek 2019. június 6-án, a Szent Mihály Bazilikában ünnepi szentmise keretében szentelte diakónussá Mokos Jánost a Boldog Gizella Szeminárium papnövendékét.

A szentelés szertartása kezdetén dr. Varga István, a szeminárium rektora kérte érsek atyát, hogy szentelje diakónussá az akolituszt.

Márfi Gyula érsek homíliájában a szentelendő felé fordulva kiemelte, hogy a szentelés során a Szentlélek által egy eltö-

rölhetetlen, már szentségnek mondható kegyelmet kap amely végig kíséri egész életén át. Felhívta figyelmét, hogy szolgálata és feladatai teljesítése közben legyen alázatos és gyakorolja a szeretet szolgálatát is. A mai naptól hirdetheti az ígét, áldoztathat, kereszthet, eskethet, temethet.

A főpásztor beszélt arról is, hogy három nagyon fontos küldetése van hivatásának, mindig tegyen tanúságot a bűneinkért szenvedett és megigazolásunkért feltámadott Jézusba vetett hitünkről. A tanításai-

beszélni kell a mennyországról is, hiszen mindannyiunk célja, hogy eljussunk oda, ahol a már üdvözült hozzátartozóinkkal dicsőítjük a Szentháromság egy Istent. A harmadik fontos dolog, hogy prófétának is kell lenni, ki kell mondani a fontos, akár kemény dolgokat is, de csakis a szeretet erejével, valamint a Lélek erejével, és buzdítani kell az embereket minden nap. Mindez néha nehéz feladat, amihez kell a Szentlélek kegyelme.

A szertartás következő részében a szentelendő ígéretet tett feladata hűséges vállalásáról. Majd a Mindenszentek litániája alatt leborult a földre és a jelenlévő papokkal, a szentelésre érkezett hívekkel és rokonokkal együtt imádkoztak. A szentelési szertartás keretében az érsek a kezét a szentelendő fejére téve mondta el a szentelés legfőbb imádságát: "Küldd el reájuk a Szentlelket, kérünk, Istenünk, hogy hétszeres kegyelmi ajándékok által a szolgálat hűséges végzésére erőt nyerjen." Végezetül a felszentelt új diakónust beöltöztették liturgikus ruhába: a stólát a bal válláról a jobb oldalánál megkötötték és ráadták a dalmatikát. Ezek után Márfi Gyula érsek átadta szolgálata eszközét az evangéliumos könyvet. Először az érsek, majd a diakónusok is békecsókot váltottak a felszentelt diakónussal.

A szertartás folytatásában már az újonnan felszentelt diakónus volt a főpásztor segítségére a szentmise bemutatásában.

Mokos János bemutatkozása

1995. július 10-én születtem Budapesten. Egyszerű, vidéki vallásos családban nevelkedtem Tápíószecsőn és itt végeztem, a Gróf Széchenyi István Általános és Alapfokú Művészeti Iskolában. Középfokú tanulmányaimat elsőként a Schulek Frigyes Kéttannyelvű Építőipari Műszaki Szakközépiskolában kezdtem el, majd az első év után, a Budapesti

Egyetemi Katolikus Gimnáziumban folytattam tanulmányaimat, és végül itt szereztem meg érettségi bizonyítványomat. A papi hivatás már igen korán, még az általános iskolában fogalmazódott meg bennem, majd a ferences szerzetesség felé vezetett az Isten, egy olaszországi zarándoklaton, ahol Assisi városában, Szent Ferenc sírjánál hallottam meg elsőként a szerzetességre való hívást. 2014-ben kértem felvételemet a Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtarto-

mányba, majd megkezdtem jelölt évetem. Tagadhatatlan, hogy a rendben eltöltött másfél év, igen sok gazdagságot adott számomra, amiért hálát adok a Mindenható Istennek. 2016-ban kértem felvételemet a Veszprémi Főegyházmegeye kispapjai közé. A szemináriumban töltött idő, jó alkalom a tanulmányok mellett arra, hogy elcsendesedjünk, szemünket az Istenre irányítsuk és forgassuk magunkban az Isten meghívó szavait. Ez által formálódunk és erősödünk. 2019. június 6-án, Isten kegyelméből Márfi Gyula érsek diakónussá szentelt Veszprémben. Jelmondatomat János evangéliumából választottam: „Mindannyian az ő teljességéből részesülünk, kegyelmet kegyelemre halmozva.” /Jn 1,16/ A papságra való készület és maga a papság sem mentes a küzdelmektől. Fel kell ismernünk, hogy nem magunk erejéből nyerjük el a szolgálat ezen nagy ajándékát. El kell ismernünk, hogy alkalmatlanok vagyunk, ha a magunk erejére támaszkodunk. Engednünk kell, hogy Isten kegyelme emeljen fel minket és tegyen alkalmassá az Ő és nyája szolgálatára. Ha engedjük, akkor mindannyian részesedünk az Ő teljességéből és elhalmoz minket kegyelmeivel.

AZ ÖRÖMHÍR HIRDETŐI LETTEK

A Szent Mihály Bazilika Főszékesegyházban, június 14-én, pénteken délelőtt dr. Márfi Gyula érsek áldozópappá szentelte dr. Kulcsár Dávid, Meleg Sándor Máté és Tamás Zoltán diakónusokat.

Az ünnepi szentmisére a főegyházmege területéről és azon túlról is érkeztek nagy számban papok, rokonok, barátok és hívek, hogy együtt ünnepeljenek és imádkozzanak a szentelendőkért. Az evangélium felolvasása után kezdetét vette a kiválasztás szertartása, amelyben dr. Varga István a Boldog Gizella Szeminárium és a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola rektora felterjesztette a jelölteket a szolgálatra, alkalmasnak ítélve őket a feladatra.

Márfi Gyula érsek szentbeszédében a papság lényegére fókuszálva a három legfontosabb szentség kiszolgáltatásáról beszélt. Az első a bűnbánati szentsége. A pappá szenteléskor a jelöltek megkapják a joghatóságot és a lelki hatalmat, hogy a bűnösöket feloldozzák. Azonban nagyon fontos tisztában lenni a bűnök pontos megfogalmazásával, hiszen a mai modern, rohanó ember egyre felületesebben kezeli, hogy mi bűn és mi nem. Éppen ezért is komolyan kell venniük papi életük alatt a bűnt, a bűnbánatot és a bűnbocsánatot, hiszen a feloldozás szövegében is benne van, hogy a Szentlélek kiáradásával bocsát meg a Mennyei Atya a bűnösöknek.

A betegek szentségéről érsek atya elmondta, hogy nem kell tőle félni, szeretni kell a betegeket és a haldoklókat. A haldokló ágya mellett állva éreztetni kell, hogy mindannyian hiszünk és tudjuk, hogy van élet a halál után. A betegek és a haldoklók látogatása, áldoztatása nagyon nehéz feladat, de a papi hivatás egyik legfelelősebb szolgálata.

Végezetül a szentmise bemutatásáról elmondta, hogy a legnagyobb ajándéka a papságnak, hogy elmondhatják: „ez az én testem, ez az én vérem kelyhe” s ezáltal a

kenyér valóban átváltozik Jézus testévé, a bor átváltozik szent vérévé. Ezeket a szavakat bármennyiszer is elmondják nagyon fontos, hogy igazi hitből fakadó áhitattal mondják ki és minden esetben legyen ez öröm, hogy kimondhatják, hiszen Jézus kereszthalálát, feltámadását teszik jelenvalóvá, a jelen pillanat eseményévé, így semmisül meg a 2000 év és így lesz közöttük Krisztus teste és vére, hangsúlyozta a főpásztor.

A szentbeszéd után az áldozópapjelöltek egyenként a főpásztor elé járultak, és letérdelve tiszteletet és engedelmességet ígértek az érseknek és utódainak. Ezt követően a Mindenszentek litániája alatt a jelöltek arcra borultak, míg a többiek letérdelve imádkoztak. Ezután az érsek a két kezét a szentelendők fejére tette, amit a papság kézzrátétele követett. Ezt követően énekelte el az érsek a felszentelő imádságot. Ezután a felszentelt új papokra a beöltöztető lelkipásztoruk ráadta a stólát és a miseruhát, majd a főpásztor megkente kezüket krizmával. Végül átadta nekik szolgálatuk eszközeit a paténát és a kelyhet, majd a szentelési szertartás lezárásaként békecsókot váltott velük, amit a papság békecsókja tett teljessé.

Ezt követően az újonnan felszentelt papok együtt mutatták be a szentmisét főpásztorukkal, majd a szertartás végén újmisés áldásban részesítették.

Kulcsár Dávid

A Veszprémi Főegyházmegye újmiséseként szeretettel köszöntök minden kedves Olvasót. Tekintettel arra, hogy tavaly októberben a diakónusszentelésemkor már részletesen írtam életutamról a Küldött olvasóinak, ezért nem ismételném magam, hanem inkább azokról a benyomásokról szeretnék röviden beszámolni, melyek a pappá szentelésem, első szentmiséim és egyáltalán papi életem első napjain értek.

A diakónusszentelést követően a keszthelyi Kis Szent Teréz Plébánián töltöttem egy gyakorlati tanévet. Ez alatt az idő alatt dr. Fodor János plébános bölcs iránymutatásait követve a pasztoráció számos területén kipróbálhattam magam elmélyítve és a gyakorlatba átültetve azt az elméleti tudásanyagot, melyet a teológiai tanulmányok 5 éve alatt megszerezhettem. A 9 hónap alatt számos olyan szituációval találkozhattam – a nehézségeket is beleértve –, mely egy pap életében nap, mint nap megjelenik. Hálás vagyok azért, hogy ilyen tapasztalatokkal a hátam mögött térdelehettem a szentelési oltár elé.

Érdekes megélni a szentelésre készülvén, hogy még a 6 éves felkészülési idő ellenére is akadnak olyanok, akik az utolsó hetekben teszik fel értetlenkedve a kérdést: miért is akarsz pap lenni? Ezek pedig újra és újra gondolkodásra készítettek. Arra, hogy visszatekintsek az útra, melyet eddig bejártam. A szentelési csendes szent ignáci lelkigyakorlat kiváló alkalom volt erre, amikor újra felfedezhettem azokat a momentumokat, amikor különösen is éreztem az Úr hívó szavát.

Érdekes tapasztalat volt az is, hogy még az első szentmiséimen is akadtak olyanok, akik finom utalgatásokat tettek a papi élet nehézségeire, melyek kicsengése hasonló volt, mint egy temetésen való részvétnyilvánítás. Őszintén lenne tagadni, hogy akármilyen életállapothoz hasonlóan a papi életnek is vannak komoly nehézségei, ugyanakkor azt gondolom, hogy akik ezekkel az aggályokkal lépnek egy újmisése elé, azok még nem teljesen értették meg Jézusnak a hegyi beszédben elmondott példázatát a szűk kapuról és a keskeny útról, mely az életre visz.

Mai napig fülemben csengenek dr. Felix Gmür bázeli püspök szavai, melyeket a római Szent Ignác-templomban a diakónussá szentelésem alkalmával prédikált: 2018-ban szentellek benneteket pappá. Nem 1518-ban, nem 1718-ban, hanem 2018-ban. Akkor, amikor látjuk, hogy a világ szinte napról napra változik, és ez kihat az Egyházra is. Olyan korban leszünk papok, amikor az Egyházunkban is számos dolog meg fog változni, például intézmé-

ny-strukturális szinten, ugyanakkor a krisztusi örömhír akkor is aktuális lesz, ha esetleg harmad annyian lesznek a szentmisén, mint gyerekkorunkban. Az örömet azonban, hogy az Isten velünk van és vezet bennünket a nehézségek közepette is sugároznunk kell a körülöttünk élők, a ránk bízottak számára, hiszen talán ennek a megtapasztalására vágyik leginkább a XXI. század fejlett társadalmainak depresszív, lelkileg megtört, önző és sokszor az embertársakkal szemben érzéketlenné vált tömegembere.

Az is tény, hogy sokszor nehéz adekvát választ adni a kérdésre, hogy miért is szeretnél pap lenni, mivel az ezzel kapcsolatos isteni tervet mindenki saját maga tudja felfedezni a lelki életében és ezt sokszor nehéz a világ számára teljesen logikusnak tűnőként szavakba önteni. Papként azonban talán az kell, hogy a legfontosabb legyen számomra úgy élni, hogy akikben ez a kérdés felmerül, azok a szolgálatomon keresztül saját maguk tudjanak majd erre a kérdésre választ adni, vajon miért is lettem én pap.

A szentelési szertartásban a szentelő püspök által feltett kérdések közül az egyik arról szól, hogy a jelöltek akarnak-e napról napra egyre szorosabb kapcsolatot kialakítani Krisztussal. Azt gondolom, hogy minden keresztény embernek, de nekünk papoknak különösképpen is ez az a megvalósítandó cél, amely vágyként ott kell, hogy éljen a szívünkben nap, mint nap és ehhez kell kérnünk folyton a Szentlélek segítségét.

Csodálatos volt átélni a papszentelés és az újmisék felemelő liturgiáit, látni az imádkozókat, örülni a családtagoknak, barátoknak, rég nem látott ismerősöknek. Sokan napokkal később is emlegették, hogy soha életükben nem gondolták volna, hogy ennyire szépek, és meghatóak tudnak lenni ezek a szertartások. Jómagam átélve ezeket a pillanatokot, illetve hallva ezeket az élményeket végig azért imádkoztam az elmúlt napokban, hogy azok számára, akik részesei lehetnek az ünnepnek ne csak a külsőségek emlékei maradjanak elevenek, hanem segítse őket elmélyíteni az Istennel való kapcsolatukban úgy, hogy engem annak idején gimnazistaként megérintett egy akkori papszentelés látványa.

Ezen gondolatok után nagyon megható volt olvasnom a rengeteg jókívánást tartalmazó képeslapok egyikén: „köszönjük, hogy közelebb hoztál minket a hit világába”.

Papi életem kezdetén azért fohászok és kérem a Küldött olvasóit is, hogy imádkozzanak értem és a másik két újmisése atyáért, hogy úgy tudjuk élni a papságunkat, hogy a „hit világába” saját magunkat és a ránk bízottakat is közelíteni tudjuk.

Meleg Sándor Máté

Az ember életútja során a boldogságra törekszik. Minden ember számára mást jelent a boldogság. Számomra hatalmas öröm volt, amikor 2019. június 14-én Dr. Márfi Gyula a Veszprémi főegyházmegye érseke áldozópappá szentelt. Nagy öröm ez számomra, mivel gyerekkorom óta szerettem volna pap lenni. Legfontosabb céloom: a szeretet szolgálata. Időnként belegondolok abba, hogy miként alakult az életem. Visszagondolva az élettörténetemre, én mindenért hálás vagyok!

Az ember életében, ami történik, mindegyik nagy lehetőség arra, hogy azok legyünk, akik vagyunk, és azok lehessünk, akik szeretnénk lenni. Sokszor elgondolkodtam azon, hogy az adott élethelyzetre tekinthetek-e úgy, mint egy lehetőségre.

A papi mivoltomhoz – úgy mond’ – kétszer kellett születnem. 1993-ban és 2001-ben.

A gyerekkoromat a Balaton déli partján, Siófoktól pár kilométerre fekvő Zamárdiban töltöttem. Akkor még nem foglalkoztam a hittel és a vallással.

A papi hivatás gondolata 8 éves koromban fogalmazódott meg bennem.

2001 nyarán egy autós baleset következtében koponya- és agysérüléssel kórházba kerültem. Sokan azt mondták, hogy semmi esélyem az életre. Vigil kómánál többet nem ígérhettek. Sokakat meglepett, amikor túlléptem ezen a ponton. Édesanyám a legfontosabb feladatának azt tartotta, hogy ha a tolókcocsból nem is tudok kiszállni, de a lelkem boldog legyen. Ha az ember lelke rendben van, akkor élni, szeretni akar. Élni akartam. Kiszálltam a tolókcocsból, elhagytam a járókeretet, és elindultam a saját életútamon.

A kómából felébredve lett az életcéloom a papi hivatás. Az életemet teljesen ebbe az irányba fordítottam.

Amíg felépültem, sosem kérdeztem, hogy „Miért? Miért velem történt? Miért így történt?” Nem kerestem sosem az okát. Próbáltam a lehetőségeknek megfelelően élni! Nem voltam elégedetlen az életemmel.

Miután a kórházból hazakerültem, kezdtem templomba járni, vallásos életre törekedni. Szívesen jártam misékre Siófokon és a

környékbeli falvakban. A plébánosokkal sikerült „baráti” kapcsolatot kialakítanom. Ez nagy hatással volt a lelki fejlődésemetre. Ez egy fajta megerősítés volt számomra. Örömmel szolgáltam ministránsként. Céljaimat / gondjaimat a helyi plébánossal sokszor megbeszéltem, aki javaslatára nagykanizsai piaristákhoz jelentkeztem továbbtanulni. A gimnáziumot ott végeztem. Érettségi után a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskolába jelentkeztem először hittanári szakra, majd harmadévesként teológia szakon kispapként folytattam tanulmányaimat. A plébánosom továbbra is mindvégig támogatott, segített.

Később Siófok-Kilitire költöztünk édesanyámmal, a diákéveimben itt éltem. Nagykanizsai tanulmányaim során is megerősítést kaptam az igazgató atyától, tanáraimtól, diáktársaimtól, barátaimtól, hogy megtaláltam az életutamat.

Kedvenc hobbim, elfoglaltságom a festészet. 2014 decembere óta foglalkozom rajzolással, illetve később festéssel. Később megláttam a párhuzamot a művészet és az ember hivatása között. Ugyanis a művészet célja, hogy életet színesebbé, széppé tegye. A hivatás célja is ez. A kettő közötti különbség az, hogy míg a művészet során szükség van eszközökre (pl.: ecset, festék, egyéb kellékek), addig a hivatás esetében az eszköz már eleve adott, magából az ember személyiségéből árad (maga a szeretet).

Papi jelmondatom is a szeretetről szól: „S a szeretet megmarad örökre...”

Ez a jelmondat viszonylag egyszerű, viszont mély jelentése van. Számomra azért fontos, mert kifejezi, hogy nincs olyan élethelyzet, amikor az ember ne tudna szeretni!

A papi hivatás azért fontos nekem, hogy az emberek lelki életén tudjak segíteni.

Számomra nagyon fontosak az eféle lelki beszélgetések. Örömmel fogadom, ha az emberek megtisztelnak bizalmukkal. Papi pályafutásom során fontosnak tartom az Isten-hit mélyítését másokban, illetve a hitet magában az emberben. Abban az emberben, aki képes a jóra, képes a szeretetre.

Szeretnék végig arra törekedni, hogy a szeretet kísérje végig a papi szolgálatomat.

Tamás Zoltán

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Tamás Zoltánnak hívnak és 2019. június 14-én szenteltek pappá.

Alsópáhokról származom, de öt éve már Keszthelyen lakom édesapámmal. Az újmisésem 2019. június 16-án volt Alsópáhokon. Papi jelmondatomat János evangéliumából választottam:

„Én vagyok a világ világossága. Aki követ, nem jár többé sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága.”

Sokan megkérdezik tőlem barátok és rokonok is egyaránt, hogy miért is lettem pap. Erre nem egyszerű válaszolni. Az ember érez magában egy hívást, amit úgy érez, hogy el kell fogadnia.

Általános iskola után Zalaegerszegre kerültem a Mindszenty József Gimnáziumba. Az ott eltöltött évek nagyon meghatározták életemet. Itt egyre jobban megfogalmazódott bennem a gondolat, hogy pap szeretnék lenni. A tanárim is tudták ezt és ők is örömmel fogadták elhatározásomat és támogattak ebben. Aztán érettségi után jelentkeztem Veszprémbe a Boldog Gizella Szemináriumba. Az igazi felkészülés itt történik. Itt kell eldöntenie az embernek, hogy valóban ezt a hivatást szeretné csinálni.

Hálával tartozom az előjáróimnak, hogy a szemináriumi évek alatt formálták jellememet és segítettek abban, hogy tudjak dönteni.

Köszönöm a szüleimnek is, akik mindig támogattak ebben az elhatározásomban. Imáikkal kísérték a felkészülés ideje alatt. Sajnos édesanyám nem érthette meg a papszentelésemet, mert két éve elhunyt. Van egy papi példa is a családban, ugyanis anyai ágon a mamám unokatestvére pap volt. Sajnos ő is elhunyt. Ez is indíthatást adhatott, hogy elinduljak ezen az úton.

Hálával tartozom még azoknak a papoknak is, akik mindig segítettek és példát adtak és adnak a mai napig is számomra. Megmutatták, hogy mennyire nagyszerű Istenről beszélni és tanítani az embereket.

Most, hogy pap lettem megkérdezik azt is, hogy mit várok a papságtól, milyen terveim vannak? Erre a kérdésre csak azt tudom válaszolni, hogy mindig imádsággal fordulok a Jó Istenhez és kérem, hogy vezessen az úton. Mindig azt kérem, mint ahogy a Mi Atyánkban is imádkozzuk. Legyen meg a Te akaratod!

JÉZUS SOKKAL TÖBBET AD ANNÁL, MINT AMI ÉRZÉKELHETŐ

Eucharisztia, Oltáriszentség, szentmise – a három fogalmat gyakran szinonimaként használjuk, bár van köztük némi különbség – mondta el Csernai Balázs atya egyetemi lelkész, a 2020-as Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus Veszprémi főegyházmegyei referense, akit az Oltáriszentségről kérdeztünk.

Mit jelent, mit jelöl az Eucharisztia?

Időrendben tekintve a görög eredetű Eucharisztia kifejezés a legrégebbi, és köszönetet, hálát, hálaadást jelent. Igei alakja az Eucharisto, és görögül az ευχαριστώ (efcharistó) mai napig azt jelenti, hogy köszönöm. Ez az alap sokkal messzebbre nyúlik vissza, mint az utolsó vacsora, hiszen már azelőtt is volt mit megköszönnie az embereknek.

Jézus az utolsó vacsorán – bár tudja, ez lesz az utolsó, és erőszakos halál vár rá – hálát ad. Mégis, sokkal több ez, mint csupán hálaadás: az egész életét odaadja az övéiért. Ennek a jele az, amikor a testét és a vérét adja oda. Mi ma a testre úgy tekintünk, mint az egész embernek egy része, a vér pedig a testnek egy része, de a régieknek a test az egész embert jelentette, a vérre pedig úgy tekintettek, mint arra, ami az életet hordozza. Jézus, amikor a testét adja, önmagát adja, úgy is lehet fordítani, hogy vegyétek, ez vagyok én, a vér pedig az én életem. Jézus mindezt egy hatalmas hálaadás keretében ajánlja fel: ő ezt az életet kapta, és most ezt adja oda.

Amikor tehát azt mondjuk, Eucharisztia, gondolunk egyszerre arra, ami az utolsó vacsorán történt, arra, ahogyan erre mi visszaemlékezünk a szentmisében, és arra az átváltoztatott kenyérré és borra is, ami az Oltáriszentség, és amiben Jézus mind a mai napig jelen van.

Mi történik a szentmisében?

Gyakorlatilag tér- és időutazás. Az utolsó vacsora termébe megyünk, illetve az utolsó vacsora jön hozzánk. Az emlékezésben átéljük azt, ami az utolsó vacsorán történt. Ugyanazokat a szavakat halljuk, amiket az apostolok hallottak az utolsó vacsorán – „ez az én testem, ez az én vérem” –, megünnepeljük azt, amit Jézus tett, és az ünneplés közben Jézus nemcsak emlékképként van jelen, hanem valóságosan, és az átváltoztatás után a kenyér és bor színe alatt is. A szentmisén egy további fontos lépést teszünk: mindezt magunkhoz vesszük, egyesülünk Jézussal. Szent Ágoston mondta, hogy amikor valamilyen táplálékot veszünk magunkhoz, azt a testünk magává alakítja, mikor Krisztust vesszük magunkhoz, akkor viszont ő alakít bennünket magává. A mise egyébként a latin missa, missio kifejezésből származik, jelentése küldetés. Amikor Eucharisziáról beszélünk, a hálaadásról van szó, amikor azt

52. NEMZETKÖZI
EUCCHARISZTIKUS
KONGRESSZUS
BUDAPEST | 2020.
szeptember 13-20.

Minden forrásom
belőled fakad! *Zsolt 87,7*

mondjuk, hogy mise, akkor a küldetésre gondolunk, amit a szentmise végén kapunk: mehetünk, és vihetjük tovább azt, amit ott kaptunk. Amit ugyanis Jézus nekünk ad, azt azért adja, hogy továbbadjuk.

Mennyiben más az Eucharisziához és a szentmiséhez képest az Oltáriszentség?

Az Oltáriszentség mindezekén túl jelenti a szentmisét is, de jelöli az átváltoztatott kenyeret, illetve bort. Az Oltáriszentségben Jézus van jelen, szentségimádás alkalmával ezt az Oltáriszentséget szoktuk kihelyezni, szemlélni, és tudunk vele ilyen módon találkozni.

Mely lelki javakat tudjuk magunkhoz venni az Eucharisziában?

Az Eucharisziával kapcsolatban sokszor az az érzésünk, hogy túlságosan sok van benne, ezért nem tudjuk felérni. Ha megnézzük, hogy miről szól a keresztény egyház és a keresztény élet, akkor azt látjuk, hogy mindaz, amink van, az Isten ajándéka, amit Krisztuson keresztül adott nekünk. Krisztus pedig a legtökéletesebben az Oltáriszentségben található meg. Ezért mondhatjuk azt, hogy ebben az egyháznak minden lelki java benne van, mert ami igazán lényeges, az itt megtalálható: benne van Jézus embersége, az Ő istensége, és benne van az is, hogy mindannyiunkkal azonosult, amikor emberré lett. A misének az egyik imádsága pont az a felajánlás, hogy felajánljuk a kenyeret és bort mint a föld termését és az emberi munka gyümölcsét. Isten szándékosan olyan dolgokat választ – a kenyeret és a bort –, melyekben benne van a mindenkori ember. Mindazt, amit odaadunk Jézusnak, azt ő gyakorlatilag átváltoztatja önmagává.

Ő tehát az igazi kincsünk. Mikor vele egyesülünk, akkor tudjuk befogadni azt az isteni teljességet, amelyre vágyakozunk. Ha pedig megnézzük az egyház külön-

böző tevékenységeit, azt látjuk, hogy minden ugyanebbe az irányba mutat. Például a tanítás, a hittan, melynek a lényege, hogy hogyan lehet Jézust megismerni, Jézussal együtt élni. Ebből következik, hogy van valamilyen etika, erkölcs, mely nem abból következik, hogy van egy csomó parancsolat, és azt be kell tartanom. Ilyen is van, de ezeknek a lényege, hogy leírják, milyen élet következik abból, ha én közösségben vagyok Jézussal.

De az Eucharisziából fakad az egyház ünneplése,

az összes liturgia is, melyben azt ünnepeľjük, hogy Jézus velünk van. Vagy az, hogy amikor az egyházra tekintünk, nem azt látjuk, hogy az csupa egyforma emberből áll, azonban azért vagyunk egyek, mert ugyanaz a Jézus kapcsol minket egybe, és azért tudunk egységben lenni, mert ez is az Ő ajándéka. Ilyen módon értelmezhető a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus mottója is: „Minden forrásom belőled fakad.” (Zsolt 87,7)

Miért érdemes egy ilyen forrásból, az Eucharisziából, azaz Jézusból táplálkozó életet élni?

Jó pár évvel ezelőtt találkoztam egy afrikai pappal, aki felnőttként tért meg. Azt mondta, ha

korábban elé tette volna valaki a Tízparancsolatot, hát azt mondta volna, hogy ő ezt ismeri, mindennap gyakorolja is, csak épp olyan formában, hogy mindent megtett, ami elé oda van írva, hogy „ne”. Mikor Jézussal találkozott, rájött, hogy képes úgy élni, ahogy a Tízparancsolatban meg van írva, és így sokkal boldogabb, mert Jézussal együtt, ezen az úton találja meg az élet teljességét.

Számos életető forrással találkozhatunk, melyek látzólag egészen máshol fakadnak fel, de ha nyomon követjük ezeknek az útját, akkor előbb-utóbb eljutunk Jézusig, akivel az Eucharisziában tudunk a legteljesebben találkozni.

AKI A SZÍVÉT KÍVÜL HORDJA

Vitorlát bontottak! – BALAKAT

Márfi Gyula érsek mutatta be Jézus Szentséges Szívének Főünnepén, június 28-án a búcsúi szentmisét a balatonfűzfői plébániatemplomban. Vele koncelebrált Fábry Kornél atya, a 2020-ban Budapesten rendezendő Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) főtitkára, illetve Laposa Norbert plébános, valamint Csernai Balázs, a Veszprémi főegyházmegye NEK referense. A szentmisével nyitották meg az un. “BALAKAT”-ot, azaz Bódi Mária Magdolna Szentségimádási Héttvégét is.

Márfi Gyula veszprémi érsek a szentmise elején Jézus Krisztus ábrázolásaival kapcsolatban elmondta, voltak idők, mikor a tanító Krisztus-kép volt a népszerűbb, volt, amikor a Jó Pásztor, aki tereli a nyáját, és vállára veszi az eltévedt bárányt.

– Volt, amikor a Pantokrátor, a hatalmas, világot teremtő és ítélő Krisztus, és volt, amikor a szenvedő Krisztus a töviskoronával és a kereszttel. A 17. század, Alacoque Szent Margit Mária óta a legelterjedtebb Jézus-ábrázolás a Jézus, akinek szíve van – fogalmazott a főpásztor a szentmise előtt. Manapság – már csupán a televíziós műsorok révén is – nagyon hódít az a stílus, amikor valaki mindenféle szívfájdalom nélkül képes más embereket lemészárolni. Éppen ezért az a Jézus, akinek szíve van, ma is rendkívül aktuális, és erősen kapcsolódik az Oltáriszentség tiszteletéhez, imádásához

is, hangsúlyozta a főpásztor, kiemelve: a szentségimádási héttvége megnyitásával egy időben a templom búcsúnapiját, Jézus Szívét is ünnepli a közösség.

A szentbeszédet Fábry Kornél atya egy történettel kezdte, melyben egy anyuka a kisfiával a templomban, szobrokat, festményeket nézegetve időzik, mikor a kisfiú egyszer csak megkérdezi: mama, ki az a bácsi, aki kívül hordja a szívét?

– Talán valóban furcsa ez az ábrázolás számunkra, bár megszokhattuk, hogy Jézus szíve látható a szobrokon, képeken. Ahogy érsek atya említette, Jézus Alacoque Szent Margit Mária látomásában is megmutatta szívét, s azt mondta neki, hogy itt van a szív, amely annyira szereti az emberiséget, és ami nem kap mást, csak hálátlanságot és közönyt. Arra kéri Margitot, vigye el az emberekhez a hírt, hogy Istennek szíve van. Annyira hálás vagyok, hogy katolikusként élhetünk, és szerető Mennyei Atyánk van, akinek van szíve, és ez tele van szeretettel és irgalommal. Éppen ezért mondja Alacoque Szent Margitnak, hogy akarom, hogy jöjjenek az emberek az én irgalmas szívemhez, ami kész a megbocsátásra. Éppen ezért ajánlja fel, hogy ha valaki kilenc hónapon át, minden hónap első péntekén elvégzi a szentgyónását és szentáldozáshoz járul, az nem hal meg szentségek nélkül, azaz meg-

váltja a jegyét a mennyországba, ahol Isten végtelen irgalma veszi majd körül.

Fábry Kornél saját megtérésének történetéről is mesélt, tanúságtételként. Kiemelte, hogy hitét családjá révén, gyermekkorában kapta, de neki is meg kellett térnie, mint mindenkinek, aki hozzá hasonlóan „öröklí” a hitet. Huszonkét évesen, francia szakos egyetemistaként tért meg az Apostolok cselekedetei elolvasása után. Ezekben a történetekben leírják, ahogy a halászból, kétékezi munkásból lett apostolok csodákat tettek Jézus nevében. Ezt követően egy Szentlélek-szemináriumon tapasztalta meg a valódi megtérés örömét. Hangsúlyozta, hogy aki egyszer találkozik Isten szeretetével, megérti, hogy az mindennél többet ér. Jézus legnagyobb ajándéka saját maga, mégis, Isten szeretetét különböző módokon, alkohollal, droggal, hatalommal, pénzzel, szexszel próbáljuk pótolni, de nem lehet.

A napi szentáldozás fontosságával kapcsolatban Fábry Kornél elmondta, sokan tapasztalják meg, hogy mikor elkezdnek naponta szentáldozáshoz járulni, megváltozik az életük, hiszen a Jóisten megtartó erő. A szentségimádás pedig a szentmise csendes meghoszabbítása, lelki feltöltődés, amikor Jézus is szeretne megszólalni.

A szentbeszéd lezárásában Kornél atya azt kívánta, hogy mindenki tapasztalja meg Jézus végtelen szeretetét, és azt, hogy szíve az irántunk való szeretettől dobog, miközben naponta kimondja, hogy szeretlek téged, és akarom, hogy a szívembe zárhassalak.

A szentmise végén Lapos Norbert atya kihelyezte az Oltáriszentséget a tabernákulum tetejére, s így megkezdhető az ötven órán át tartó szentségimádás.

A templomból kivonulva Márfi Gyula érsek és Fábry Kornél együtt húzták fel a templomkertben található BALAKAT kishajó vitorláit, jelképesen is útjára indítva a Bódi Mária Magdolna Szentségimádási Héttvégét.

A Szentségimádási héttvége előadásokkal és sok sok imádsággal folytatódott a Balaton partján.

Közös vízre szállás Jézussal – erre kínált lehetőséget immár második alkalommal a BALAKAT, a balatonfüzfői Bódi Mária Magdolna Szentségimádási Héttvége, ahol egy 50 órás szentségimádás részeként az Oltáriszentségben találkozhattak a fiatalok Krisztussal. A BALAKAT – Balatoni Katolikus Találkozó – egy olyan héttvége, amelyet Krisztust keresve, mégis az Ő jelenlétében tölthetett el, de Bódi Mária Magdolna életútja és vértanúsága történetének megismeréséhez közelebb kerülhetett a résztvevő. A Bódi Mária Magdolna Szentségimádási Héttvégét túlnyomórészt helybeli fiatalok szervezték, ahol a folyamatos szentségimádás mellett hajnali áhítatok, imák, műhelyfoglalkozások, beszélgetések és Fábry Kornél atya, Béri László Renátó kármelita szerzetes, valamint Versegi Beáta Mária, a Nyolc Boldogság Közösség szerzetesnővéreinek előadása várta a résztvevőket.

„AZ ÖRÖK ÉLET NEM OPCIONÁLIS” Fábry Kornél előadása a BALAKAT-on

A BALAKAT Bódi Mária Magdolna Szentségimádási Héttvége első programelemeként Fábry Kornél atya, a 2020-as magyarországi Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus főtitkára tartott előadást a balatonfűzfői Jézus Szíve Plébániatemplomban pénteken. A kongresszust és annak fő célkitűzéseit bemutató előadást a héttvégét megnyitó szentmise követte, melyet Fábry Kornél Márfi Gyula veszprémi érsekkel, illetve Laposa Norbert és Csernai Balázs atyával közösen mutatott be. A szentmise végén ünnepélyesen kihelyezték az Oltáriszentséget is, elindítva ezzel az ötvenórás folyamatos szentségimádást.

– Jézusnak van egy ilyen mondata, hogy aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van. Akik nem akarnak örökké élni, azoknak van egy nagyon rossz hírem: az örök élet nem opcionális, nem választható. Örökké fogsz élni, de nem mindegy, hogy hol. És ha Jézussal tudunk örökké, boldogan, szeretetben élni, akkor megérdemli, hogy egy hétig őt ünnepeljük majd a világkongresszuson – mondta el Fábry Kornél atya a 2020. szeptember 13. és 20. között Budapesten megszervezett eseményről.

– Ez egy világméretű ünneppsorozat, ahol szeretnénk elmélyíteni, megismertetni, és az emberekkel megszerettetni az eucharisztia titkát. Kell, hogy a kongresszus minket is megerősítsen az eucharisztiaba vetett hitünkben, az egyház számára pedig egy fantasztikus lehetőség a tanúságtételre, hiszen kimehetünk a falakon kívülre, és elmondhatjuk, hogy van egy nagy kincsünk: az eucharisztia, Jézus Krisztus maga – hangsúlyozta a világkongresszus főtitkára, aki arról is beszélt, hogy a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusok története a XIX. század második felére nyúlik vissza.

Ekkor ugyanis egy világi hívő francia asszony, Émilie-Marie Tamisier úgy gondolta, hogy az akkori szekularizált világban a katolikus egyháznak igenis van mondanivalója, és erre támaszkodva szervezett meg 1874-ben egy eucharisztikus zarándoklatot, melyet aztán évről évre, egyre növekvő tömegek részvételé-

vel ismételték meg. Az első – a maihoz már többjegyében hasonló – eucharisztikus kongresszust Lille városában, 1881 júniusában tartották meg, majd hamarosan a Vatikán is felfigyelt az ismétlődő kezdeményezésre. Magyarország először, 1928-ban egy Nemzeti Eucharisztikus Kongresszust rendezett, melyet 1938-ban az első hazai Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus követett. Ez utóbbi az „Az eucharisztia a szeretet köteléke” mottót viselte. Fábry Kornél kitért rá, nem cél az 1938-as események megisméltése, hiszen az akkori és a mai magyar társadalom között jelentős a különbség. Ma már például nem beszélhetünk a harmincas évek úgynevezett népegyházáról sem, melyben a mindennapokhoz oly szorosan hozzátartozott a vallásgyakorlás, ugyanakkor egy nálunk megrendezett világkongresszus ma is jelentős megújító hatással bírhat a magyar katolikusokra, és közösségeikre nézve.

Az egyhetes budapesti programsorozat elemei között országos elsőáldozás, szentségimádás, szabadtéri mise, gyertyás körmenet, külföldi bíborosok által tartott előadások, plenáris ülések, de számos kulturális program is megtalálható, a főtitkár kiemelte azonban, a világkongresszus nem csupán egy héten át fog tartani.

– Nemcsak egy eseményt szeretnénk szervezni, hanem – elősegítve az eucharisztikus élet mozgalmát – szeretnénk, ha ez a kongresszus hosszútávú gyümölcsöket hozna, elmélyítve hitünket – emelte ki Fábry Kornél, jelezve, hogy az egyház tagjai és közösségei lelki megújulását elősegítendő 2017 óta három felkészítő évet hirdettek meg, melynek részeként a hívek, illetve plébániák saját helyi, kisebb-nagyobb közösségeik megerősítésére, felfrissítésére, vagy éppen kiépítésére kaptak segítő ötleteket.

EUCHARISZTIKUS VILÁGBAN KELLENE ÉLNÜNK

Béri László Renátó kármelita atya, a Bódi Mária Magdolna Szentségimádási Hétvége egyik meghívott előadója szombaton tartott előadást Isten mindenre kiterjedő jelenlétéről, valamint az erre való nyitottság fontosságáról.

– Jézus János evangéliumában deklarálja: Ő bennünk van, mi pedig őbenne vagyunk. Megtérők, hívek egyaránt gyakran kérdezik, miért nem említették ezt nekik korábban, hogy Isten bennük lakott, lakik és soha nem is fog elköltözni. A Szentháromság bennem lakik, fogantatásom pillanata óta, és örökkön örökké bennem is marad. Nem a keresztesítés, nem az elsőáldozás ténye, hanem egy pillanat lenne igazán fontos: mikor erre ráébredünk. Igen, ilyen egyszerű az egész. Mert mi, emberek túlkomplicáljuk a dolgokat, pedig az életszentség ilyen egyszerű - hangsúlyozta előadásában Béri László Renátó kármelita szerzetes. Hozzátette, gyakran tapasztalható, például gyónások alkalmával, hogy sokan egyfajta torz istenképpel rendelkeznek, melynek velejárója, hogy ha bűnt követünk el, akkor Isten eltávolodik tőlünk, gyengül a bennünk lévő jelenléte.

– Isten nem járkal bennünk ki és be, akkor sem, ha hülyeséget csinálunk; nincs olyan, hogy néha jobban bennünk van, néha kevésbé. Isten jelen van, különböző formákban, de ahhoz, hogy észrevegyük őt, fejlesztenünk kell a figyelmünket. Ez is egy erény, a fejlett figyelem. Ehhez csendre van szükség, és a csend olykor nehéz, hiszen egyesít azokkal a részeinkkel is, amelyekkel nem akarunk egyesülni. Pedig ez a startvonal, innen indul minden: el kell kezdenünk figyelni a bennünk lévő isteni jelenlétre.

Az első és legfontosabb lépés tehát az ébredés, a figyelem, az éberség feléledésének pillanata, fogalmazott az atya. Az a misztikus személy, aki felébredt erre a benne élő Istenre, még úgy is, hogy ehhez az éberséghez fájdalmakat, nehézségeket kellett megélnie.

– A nagy szenvedés és a nagy szeretet összefüggés. Valódi, tartalmas szeretetkapcsolataink fájdalmakkal járnak; ezekből fakadnak a piros gombok, melyeket, ha szeretteink megnyomnak, fájdalmat érzünk. Pedig a fájdalom a fejlődés motorja. Le kell esnünk a lóról, mint Saulnak, össze kell törnünk lélekben. Szűk a kapu, melyen keresztül bejuthatunk a mennyek országába, s nem ez az összetöretés-e az a szűk kapu, melyen csak kevesek akarnak keresztül jutni? Kevesen akarnak összetöretni belül, pedig az út a

sötétségen át vezet, még akkor is, ha ez a tény nem népszerű. Az ébredést – akár csak egy szerelemben – a rózsaszín köd időszaka követi, ám ez idővel eloszlik, szelídebbé válik, esetleg egészen elsűrűköl. Ilyenkor fontos az, hogy ennek az éberségnek a fenntartására figyeljünk, ezt pedig a kontemplációval, szemlélődéssel tudjuk elérni. Ez egyfajta folyamatos virrasztás. Mikor elaludnánk, de helyette tudatosan úgy döntünk, ébren maradunk. Lehet élni alvó üzemmódban, robotpilóta módban tengetni a napokat, s ilyen módon átaludni az életet. Ilyen az, mikor valaki túlságosan is a múltba temetkezik, vagy kizárólag a jövő köti le. A misztikus ember azonban két lábbal a földön áll, figyelmével pedig a mostra koncentrálna.

Béri László Renátó atya elmondta, az ima azonosítható ezzel az éberséggel, az arra való törekvéssel: belegondolni Isten jelenlétébe bárhol, bármikor, tevékenységeink közben. Ennek következtében pedig folyamatosan éberek lehetünk, és ez kifogyhatatlan erőforrás.

– Éppen ezért fontos, hogy Isten jelenlétére emlékeztető tárgyakat hordjunk magunkat, szentképet, keresztet, de lehet ez bármely tetszőleges, általunk választott tárgy, mely gyakran nálunk van, akár mobiltelefonunk is abban az esetben, ha nehezen válunk meg tőle napközbeni. Ha ezek naponta több alkalommal Jézus jut eszünkbe, valahányszor rájuk nézünk, akkor ez ugyancsak segíthet az éberség könnyebb fenntartásában. Valahányszor magamhoz veszem Jézus testét, az nem az Ő bennem lévő jelenlétét növeli, hanem az én éberségemet.

Ezt követően a szerzetes arról beszélt, hogy minden anyag Istentől ered, és Isten jelen van az összes anyagban.

– Egy kő például nem egyenlő az eucharisztíával, de nem is halott anyag. Minden anyag a maga módján jelenvalóvá teszi Isten jelenlétét – fogalmazott Béri Renátó atya, kiemelve, fontos, hogy úgy tekintsünk a minket körülvevő anyagra, mint a jelenlétet hordozó megnyilatkozásra, akár csak Assisi Szent Ferenc, aki felfedezte, meglátta Isten jelenlétét az anyagban, a növényekben, állatokban. A szerzetes felhívta rá a figyelmet: így kellene élnünk, mindenben Istent keresve, egy eucharisztikus világban.

– S ha az anyagban valóban jelen van Isten, hát mennyire jelen van a másik emberben! Így lehet a másik ember is egy híd, egy kapu Istenhez – zárta szombati elmélkedését Béri Renátó atya.

KERÜLETI HITTANOS

Az idei évben 8 különböző helyen, kerületenként rendeztük meg a hittanos találkozót.

Közel 1000 gyerek, atyák, hitoktatók és szülők is részt vettek a különböző helyszíneken. Litéren, Bakonyoszlopon, Taliándörögdön, Veszprémben a Szent Margit plébánián, Alsópáhokon, Búcsúszentlászlón, Nagyalásonyban és Devecserben rendezték meg a találkozót. Mindenhol szentmisével kezdődött, majd különböző ügyességi programokkal várták a hittanosokat a szervezők. Volt közös torna, agyagozás, gyöngyfűzés, gyertyaöntés és különböző sportjátékok, valamint ügyességi versenyek. Több helyen nagy öröm volt a gyerekek számára Márfi Gyula érsek atya és Felker Zsolt hitoktatósi

TALÁLKOZÓK 2019

referens atya látogatása is a rendezvényeken. A találkozókön érsek atya is szívesen beállt ping pongozni a kis hittanosokkal, ami rendkívül nagy örömet váltott ki a résztvevőkből.

A gyerekek kézlennyomatos zászlókat készítettek annak emlékére, hogy részt vehettek a közös találkozókön.

A programok mindenhol ebéddel zárultak.

Itt köszönjük meg Mail József gazdasági helynök atya és az Érseki Hivatal segítségét, hogy ezek a találkozók a hittanosaink örömére létrejöhetnek!

*Csomány Tünde
főkoordinátor*

AZ ÉRSEKI SZÁMVEVŐSÉG TITKAI

A főegyházmege háttérben dolgozó munkatársairól, az ő munkájukról nem sokat beszélünk, de nélkülük nem működne az érsekség – fogalmazott Az érseki számvevőség titkai elnevezésű kiállítás megnyitóján Márfi Gyula érsek a Szaléziánumban, május 22-én.

A tárlat a Veszprémi Főegyházmege gazdasági tevékenységét, illetve annak hetven éves történetét mutatja be a liturgikus varroda, az ostyasütő, és az érsekségi borászat eszközein keresztül. Az egyedi, országos tekintetben is ritkaságnak számító tevékenységet bemutató kiállítás részeként többek között a varrodában készült különleges liturgikus ruhák, egykor használt, több évtizedes varrógépek, a kézi ostyasütéshez szükséges, finom ötvösmunkával készült sütőtárcsák tekinthetők meg.

Mail József apát, gazdasági helynök köszöntőjében elmondta, a három ágazat mindig is fontos szerepet játszott az érsekség, illetve korábban a püspökség történetében. A helynök atya arról is beszélt, hogy a korai időkben a gazdálkodás alapját az egyes egyházmegyékben a királyi adományokból származó, illetve az ehhez csatolt családi földdarabokból összeálló nagy, összefüggő birtoktest képezte. Ezt minden esetben egy várbéli központból – Veszprém megye esetén Veszprémből és Sümegről – irányították. A XIII. században ebből a püspö-

ki birtoktestből vált ki a káptalani birtok, mely a veszprémi püspök körül működő tizenkét fős kanonoki testület tulajdonában állt.

Az egyházmegye történetében az egykori püspöki birtoktestért a földesúri szereppel is bíró püspök mellett a jövedelmekért, pénzügyekért felelős udvarbírók, valamint a vár és a birtokok felügyeletét végző várnagyok feleltek. A bor minden korban különleges árucikknek, nagyon népszerű jövedéki terméknek számított, ezért nagyon vigyáztak arra, hogy a szőlők rendben legyenek.

A köszöntőben szó esett a számvevőség XX. századi történetéről is, melyet a század közepén lezajlott államosítás alapjaiban határozott meg. Ekkor a jószágkormányzóság irányította a püspöki birtokokat az úgynevezett vörös ház, a veszprémi Komakút tér 4. szám alatti épületből. Az államosítást követően az egyházmegye területeinek nagy része elveszett, az egyes plébániákhoz ezt követően alig egy kiskertnyi méretű földdarab tartozott. Ekkor államosították a Komakút téri kormányzósági épületet is, melynek következtében az 1949-ben alapított ostyasütő üzem és a liturgikus varroda előbb a várbéli Szent Mihály-plébániára, majd jelenlegi helyére, az ugyancsak a várban található egykori nővérlakások épületébe került, az érseki palota mellé.

– A kiállításban a múlt egy darabjával találkozunk, mely a jelenben is elkísér minket, de a jövőt mi építjük – zárta beszédét a gazdasági helynök.

– Az egész számvevőség tevékenysége kapcsolódik a liturgiához, melyhez mind a miseruhák, mind az ostya és a bor elengedhetetlen – mondta el Márfi Gyula érsek, aki hozzátette, nagyon tiszteli az érsekség azon dolgozóit, akik ezeket a javakat előállítják, igaz, ők általában kissé háttérbe szorulnak, róluk nem sok szó esik. Ez alkalommal azonban végre ők is előtérbe kerülnek, így az általuk vég-

zett áldozatos és sok esetben aprólékos, időigényes munkát mások is megismerhetik. – Fontos, hogy őket és munkájukat is megbecsüljük, és kifejezésre juttassuk, hogy milyen nagy szükség van rájuk, hiszen nélkülük nem működne az érsekség – fogalmazott a főpásztor.

A megnyitó zárásaként Pálfalviné Ősze Judit, a Szaléziánium igazgatója köszönetét fejezte ki az érsekség és a Szaléziánium munkatársainak a kiállítás megvalósításáért, valamint külön köszönetet mondott Tornavölgyi Krisztiánnak, a veszprémi Szent Margit templom, és Cséry Gergőnek, Nemesgulács plébánosának, akiknek az érseki varrodában is készült mise-ruha-gyűjteményéből került kiállításra a liturgikus öltözetek nagy része. Cséry Gergő atya elmondta, az országos szinten egyetlen, egyházi kézen lévő liturgikus varróműhely, a Boldog Gizella Litur-

gikus Varroda tevékenységei közé tartozik a reverenda, illetve liturgikus miseruha-készítés, ezek felújítása, átalakítása, valamint az alkotmánybírószám számára tárlók készítése is.

A tárlat kapcsolódik a 2020-as magyarországi Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előkészületeihez is, hiszen a számvevőségen a liturgia legfontosabb eszközeit készítik el.

70 ÉVES A SZÁMVEVŐSÉG

Interjú Dr. Mail József gazdasági helynökkel

A liturgikus varroda, az ostyasütő, illetve az érseki borászat eszközein keresztül ismerhetik meg a látogatók az Érseki Számvevőség tevékenységét és annak történetét, Mail József apátot, gazdasági helynököt a Szaléziánumban május 22-én nyílt kiállításról kérdeztük.

– A varroda története egészen Boldog Gizelláig nyúlik vissza, amikor a veszprémvölgyi apácakolostorban elkészítették Szent István király palástját. Ebben a munkában maga Boldog Gizella is részt vett, gyakorlatilag ezzel kezdődött a varroda története – tudtuk meg a gazdasági helynöktől, aki elmondta, a királyné feladatai közé tartozott egyebek mellett az is, hogy minden templomot liturgikus felszereléssel lássa el. Valószínűleg ekkortól kezdve itt, Veszprémben készítették azokat a liturgikus eszközöket és ruhákat, melyeket a templomokban használtak. Ezek ugyan nem kizárólag csak itt készültek, hanem az országban máshol is, mert abban az időben az egyházmegye olyan nagy volt, hogy majdnem az egész Dunántúlt magába foglalta: a Veszprémi Egyházmegyéhez tartozott a Margit-sziget is, és lenyúlt egészen a Dráva-partig. Valószínűleg nagy területet láttak el a veszprémi püspöki központ varrónői, ám előfordulhatott, hogy máshol is készítették, esetleg külföldön is vásároltak miseruhákat.

– Múzeumunkban számos olyan darab található, mely nagyon finom gobelin hímzéssel, úgynevezett úri hímzéssel készült. Itt, a püspöki székesegyházban inkább elegánsabb, drágább miseruhákat használtak, melyeket az akkori püspökök ajándékba kaptak az uralkodóházaktól, uralkodóktól, például Mária Teréziától.

A később üzemszerűen működő Boldog Gizella Liturgikus Varrodában a munkálatok 1949-ben kezdődtek Kögl Lénárd számvevő vezetésével, aki a háborúban tönkrement és elpusztult ruhákat kívánta pótolni.

– A liturgikus varrodában ma már nemcsak miseruhákat készítünk, hanem reverendákat is, de a civil intézmények számára, így például az Alkotmány Bíróság számára is mi varrjuk a talárokat. Az ország minden részére, de Erdélybe is készítünk és szállítunk reverendákat – mondta el Mail József.

A főegyházmegye az 1940-es évek vége óta saját ostyasütőt is üzemeltet, ennek történetével is meg-

ismerkedhetnek a tárlat látogatói. A gazdasági helynök kiemelte, (egyes) plébániákon olyan kézi ostyasütő szerszámok is fellelhetők, melyekkel korábban valószínűleg helyben, saját kezűleg is készítették ostyát.

– Nyilván a szabályok szerint, hiszen ennek lisztből és vízből kell készülnie, ahogy a bornak adalék nélkül, tiszta szőlőből. Abban az időben a plébániáknak is volt szőlészete, helyben elő tudták állítani a szükséges misebort, elkészítették az ostyát, de valószínűleg miseruhákat is varrtak, hímeztek helyben az asszonyok.

A főegyházmegye gazdasági tevékenységének harmadik ágazatát a borászat alkotja, mely a XIII. századtól működik.

– Az államosítás után körülbelül az eredeti terület tizede, összesen hat hektár maradt meg, melyen jelenleg is gazdálkodunk: három hektáron Felsőörsön, három hektáron Mindszentkállán. Mindkét helyen található pincénk, s amikor már megérték a borok, akkor kerülnek az érseki palota pincéjébe. Az ostyasütőt és a varrodát alapvetően csak előzetes egyeztetéssel, engedéllyel lehet megtekinteni, mivel elég

szűk helyen vagyunk, ezért ezekben az üzemekben nem lehet nagy forgalmat bonyolítani. A pincészet nyitottabb, bárki bejöhet, vásárolhat bort, rendezvényeket, borkóstolókat is szervezünk.

Mail József apát szerint a május 22-én megnyíló tárlat ritkaság számba megy Magyarországon, ezért mindenkinek bátran ajánlja figyelmébe a különleges kiállítást.

– Én nagyon szeretem az interaktív kiállításokat, ahol a tárgyakhoz az ember közel kerülhet, meg-

foghatja őket, illetve ötletet meríthet belőlük. Ezeket az ostyasütőket például nagyon szép minták, finom ötvösmunkák díszítik, már csak ezért is érdemes lenne ellátogatni a kiállításra. Ugyanakkor mindhárom terület eszközei valóságos, hiteles kor-dokumentumként mesélnek az egyházmegye, és az elmúlt évszázadok történetéről – emelte ki az apát, aki úgy véli, érdemes megragadni ezt a ritka alkalmat.

LV

ÖTVENHÁROM ÉV SZÁMVEVŐKÉNT: „Nem zavart a harmadrangúság”

– Nagyon szerettem az atyák és nővérek között lenni, életem legszebb időszaka volt. Tizennyolc éves voltam, mikor oda kerültem, tulajdonképpen ott nőttem fel – mondta el Varga Ferenc egykori számvevő, aki a Szaléziánumban nyílt, a Veszprémi Érsekség számvevőségének hetven éves történetét bemutató kiállításról kérdeztünk.

– A Komakút téren álló kormányzósági épületben – a mai megyei könyvtár épületében – 1949-ig még nem is annyira számvevőség, sokkal inkább a püspöki uradalom gazdasági központja működött. Abban az időben az uradalomnak komoly gazdasága volt: Farkasgyepűn egy hatalmas almás, Tapolcán malom, Nagytoldipusztán egy mangalica-törzstenyészet, de tartoztak hozzá halastavak is. A megtermelt javak bekerültek Veszprémbe, részben ellátva a püspökséget, de működött a kormányzósági épületben egy termelői bolt is, ahol bárki, civilek is vásárolhattak. A Komakút téri épület egy nagy gazdasági központ volt, mely nagyon sok embernek, családnak adott megélhetést. Mindemellett ez az épület adott otthont a város egyik legnagyobb termékének is, ahol komoly kulturális élet folyt, de sokféle egyéb szerepet is betöltött. Működött ott egy borkimérés, ahol évente száz hektó bor is elfogyott. Akkoriban a Komakút tér, az egész völgy – egészen a jelenlegi Egyetem utca és az Erzsébet-liget között magasodó régi kálváriadomb lábáig – egy nagy kertészet volt, ez látta el a várban a püspökséget és a szemináriumot zöldségekkel.

A dolgok '49-ben váltak bizonytalanná, mert akkor már érezhető volt az államosítás előszele. Mivel a

háború alatt nagyon sok miseruha tönkrement, nagy igény támadt egy liturgikus varrodára. A kormányzósági épület közelében, a Regina Mundi Plébánia szomszédságában kapott helyet az angolkisasszonyok zárdája, mellette, a női ipari iskolában varrni tanították a lányokat az irgalmas nővérek. Négy irgalmas nővért kértek fel innen a varroda elindítására, három angolkisasszonyra pedig az ostyasütést bízták. Tulajdonképpen ezzel kezdődött a számvevőség története, 1949. március 11-én.

Bánáss László püspök úr 1949 áprilisában hunyt el, júniusban Badalik Bertalan lett az új püspök. Ekkor még a püspökség és a számvevőség gazdaságilag teljesen elkülönült egymástól, a számvevőség nem szorult rá a püspökség támogatására, képes volt attól függetlenül, önállóan működni. Amikor az ötvenes évek elején feloszlatták a szerzetes- és apáca-rendeket, egyesek elhelyezkedtek a plébániákon hitoktatóként, kántorként, ám közülük sokaknak nem volt hova menni. Badalik püspök úr domonkos szerzetes volt, így segítségével sok domonkos apáca került Veszprémbe. Amikor 1950-ben államosították a kormányzósági épületet, az ostyasütő és a varroda először a Szent Mihály-bazilika plébániaépületébe került – az az épület, ahol most az ostyasütő és a varroda működik, korábban a nővérek lakása volt –, a termelői borkimérés pedig a Méhes utcába. A Méhes utca 1. szám alatt terült el a szemináriumi kert, tudjuk meg Varga Ferentől.

– Én 1960. augusztus 16-án kerültem Veszprémbe a püspökségre, akkor már a várban működött az ostyasütő, a varroda, és a számvevőségi iroda. A szám-

vevői teendőket mindig pap látta el: az 1949-ben főszámvevővé kinevezett Kögl Lénárd 1953-ig, Csonotos Gyula 1961-ig, Fonyódi Vilmos 1966-ig, Angyal Vendel 1980-ig, majd a Lékai László bíboros úr közbenjárására ismét kinevezett Kögl Lénárd 1980–1987-ig. Mikor 1960-ban odakerültem, a Méhes utcai kertészetben két domonkos nővér dolgozott, ők látták el a püspökséget és a szemináriumot termény-nyel. Nagyon értettek a növényekhez, gazdálkodáshoz. Volt, hogy a kacsák, tyúkok mellett tíz disznó hízott, a megtermelt javakból pedig még a piacra is jutott. Én egy héten kétszer, kedden és pénteken szoktam felhúzni az Anna nővér kocsiját a piacra, a mostani hotel helyére, ahol ő a felesleget, ami nem fogyott el a konyhán, eladta. Gondos kereskedő is volt, komoly szakértelemmel rendelkezett. Domonkos nővérek dolgoztak a konyhában, de ők végezték a mosókonyhában a mosást, vasalást is. Egyikük, Amanda nővér bölléreként is tevékenykedett. Klempa Sándor kormányzó úr kijárta, hogy ezek a nővérek mind apácaruhában járhattak, dolgozhattak a várban. A Méheshez közel volt a vágóhíd, és az ott dolgozó emberek, mikor mentek hazafelé, mindig bejöttek a bormérésbe, törzsvendégnek számítottak. Én ezek közül az emberek közül szoktam megkérni egyetkettőt, hogy segítsen megfogni a disznót mikor disznóvágás volt. Az Amanda nővér jött aztán apácaruhában a disznót megölni, az Anna nővér pedig forralta a vizet a katlanban. Délután, mikor a hentesek jöttek vissza a vágóhídról, és bejöttek a bormérésbe, azt mondta nekem az egyik: „te, ha én nem látom a saját szememmel, nem hiszem el. Én nem tudtam volna jobban megölni ezt a disznót, mint ahogy a nővér megölte!” Azt ott lent megperzselték, lovas

kocsin felvitték a várba, a Vár utca 14-es szám, a korábbi konyha udvarára, ott állították fel a rendfát. Márta nővér, a szakácsnő tíz perc alatt szétkapta a disznót a rendfán, aztán kezdődött a vita a Fonyódi úrral, mennyire borsozzák meg a húst. Szenzációs volt az egész, a nővérek valamennyien csodálatosak voltak – emlékszik vissza az egykori számvevő.

– Anna nővér halála után ez a jól működő rendszer felbomlott. Akkoriban nem úgy volt, hogy az ember bement a boltba, és ott mindent lehetett kapni. Ha hús vagy szén kellett, az mind egy-egy demizson borba került. A hatvanas évek után nagy küzdelem volt a szőlő fenntartása is. Amennyit termeltünk a szőlőből és a gazdaságból, abból kellett fenntartani magunkat. Igaz, hogy ekkor már minden évben kaptunk valamennyi támogatást a püspökségtől is. A szőlők állapota egyre romlott, területe csökkent, voltak területek, melyek megművelhetetlenné váltak, egyre kevesebb bort termelt a püspökség. Sok helyen a plébániának is volt szőlője, sokat kaptak ajándékba is, így lassan elmaradoztak a rendelések. A hetvenes években Lékai bíboros segítségével aztán elértük, hogy Veszprém látta el Budapestet miseborral. Korábban ugyanis működött a központi szemináriumban bormérés, ám az ott bort kimérő civil ember kapzsiságból felhígította a bort, ebből pedig hatalmas botrány lett. Ezt követően még évekig hordtuk Budapestre, a Haller térre, majd a Rózsák terére a bort, melyből a pesti, majd a budai ferenceseknek, Székesfehérvárra az országos papi otthonba és Szombathelyre is szállítottunk – meséli Varga Ferenc, aki hozzáteszi: közülük a budai ferencesek és Székesfehérvár ma is a Veszprémi Érsekség boraiból vásárolnak. Még a rendszerváltás előtt sikerült beindítania a palackozót, mely meglehetősen sikeresnek bizonyult, igaz, az akkori számvevőnek ez nem kevés erőfeszítésébe került.

– Egy püspökségen dolgozó ember azokban az időkben harmadrangú valakinek számított. De ez engem sosem zavart. Ötvenhárom éven át dolgoztam egy munkahelyen, hat püspököt szolgáltam ki. Ebből tizennégy éven keresztül mértem a bort a Méhesben 1962-től, és tíz éven át vittem az atyámként szeretett Tóth László segédpüspök urat bérmálni 1977–1987-ig, ami lelki felüdülés volt számomra; nagyon szerettem őt. A Méhes utcában a nyolcvanas évek elején szűnt meg a borkimérés, azt az épületet el is adták. A múltkor jártam arra, teljesen átépítették az egészet, de én azért fedeztem fel régi, számomra ma is ismerős elemeket.

EZT CSELEKEDJÉTEK AZ ÉN EMLÉKEZETEMRE!

Az utolsó vacsorán Jézus különös megbízást ad tanítványainak. Miután testét és véréát adta nekik a kenyér és bor színében, hozzáteszi: Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre! Felszínesen szemlélve az utolsó vacsorát úgy tűnhet, hogy Jézus arra hív meg bennünket, hogy újból és újból ismételjük meg azt, amit ő tett – ünnepeljük a szentmisét. S ez valóban igaz is, ám Jézus ennél többet kér.

Mert az emlékezés a bibliai szóhasználatban sokkal többet jelent, mint valamilyen megemlékezés. Amikor az ószövetségi választott nép megünnepelte a pászkát, megemlékezett az egyiptomi kivonulásról. Ám ezen a megemlékezésen történt valami nagyon lényeges:

Mindenkinek úgy kellett részt venni ezen a vacsorán, mintha ő maga lenne az, aki az egyiptomi fogságot most készül elhagyni. A megemlékezésben átértékelték azt, ami történt. Jézus pedig nem azt kéri, hogy az utolsó vacsorára emlékezzünk, hanem arra, hogy őrá emlékezzünk – azaz tegyük meg a tőlünk telhető azért, hogy az ő jelenlétében lehessünk.

Amikor tehát a szentmisét ünnepeljük, akkor ezt éppen azért tesszük, hogy a jelenlévő Jézussal találkozzunk. S a szentmisén minden ezért a találkozásért történik. Más szóval: az emlékezés egyúttal megjelenítés, jelenvalóvá tétel. Amikor ugyanis a pap elmondja Krisztus szavait, akkor maga Krisztus válik jelenvalóvá a kenyér és a bor színe alatt. Amikor újra és újra megismételjük Krisztus szavait és gesztusait, ezt azért tesszük, mert vele akarunk találkozni. Azért olvasunk fel részleteket az evangéliumokból, hogy különböző szempontokból mélyíthessük el vele való kapcsolatunkat. Milyen egyszerű! Megismételjük Jézus szavait, bibliai értelemben emlékezzünk rá, s azonnal találkozunk is vele – s ez a találkozás akkor is megtörténik, ha közben gondolataink egészen másfelé kóborolnak. Látjuk, hogy Jézus semmit sem bízott a véletlenre, mindent megtett azért, hogy velünk találkozhasson.

Ám minden valódi találkozás átváltoztatja az embert. Amikor Jézus azt mondja: „Ezt cselekedjétek...”,

akkor nemcsak az utolsó vacsora gesztusaira gondol. Nemcsak a szavak és tettek ismétlésére. Hiszen – amint korábban láttuk – szavai és tettei mögött felfedezhetjük egész életének odaajándékozását. Így ő arra is meghív bennünket, hogy testéből táplálkozva két szentmise között mi is azt az életajándékozást éljük, amelyet ő élt. Válgjunk ajándékká azok számára, akik körülöttünk élnek – családjukban, otthon, munkahelyen, iskolában, s még azok számára is, akik felé ez kifejezetten nehezükre esik. Így vesszük fel mindennapi (egyáltalán nem könnyű) keresztünket. Így tudunk valóban találkozni azokkal, akik körülöttünk élnek. Ehhez persze arra van szükségünk, hogy kilép-

jünk életünk megszokott kereteiből, s nagy tisztelettel lépünk be a másik ember életébe – megajándékozva őt azzal az élettel, amit az Atyától kaptunk. Eközben Jézushoz hasonlóan megtapasztalhatjuk az elutasítást is. Ám ahogyan ő, úgy mi is felhasználhatjuk ezt arra, hogy az elutasításra még nagyobb odaadással válaszolunk – lemondva a bosszúról, saját érdekeink érvényesítéséről, s a távolból kitarunk a másik ember mellett. Életünk ilyen odaajándékozását egyszóval így foglalhatjuk össze: hősies szeretet.

Mindez meglehetősen távolinak, sőt lehetetlennek tűnik addig, amíg csak a saját erőforrásainkra támaszkodunk. Ehhez a szeretethez emberi képességeink tökéletesen elégtelenek. Ám ne feledjük el a sorrendet! Jézus már odaadta magát értünk az utolsó vacsorán és a kereszten. Ő minden egyes szentmisében önmagát ajándékozta nekünk testében, amelyből táplálkozhatunk. S éppen ez a táplálék tesz képessé bennünket is arra, hogy magunkat adjuk tápláléknak és ajándéknak azoknak, akikhez Jézus küld bennünket. Amint elindulunk ezen az úton, megtapasztaljuk, hogy nemcsak a szentáldozásból, hanem életünk odaajándékozásából is új élet fakad – Krisztus nekünk adott isteni élete. Mert ő azért jött, hogy egyre teljesebb életünk legyen. Ezért mondja minden szentmisén: Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!

Ezért mondja minden szentmisén: Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!

Csernai Balázs atya

ERDÉLYI FIATALOK A CSOPAKI TÁBORBAN

A Veszprém Megyei Gyermek és Ifjúsági Közalapítvány, valamint a Veszprém Főegyházmegyei Karitásztól táborozhattak hátrányos helyzetű iskolások a csopaki táborban. A Kovászna megyéből és Sümeg térségéből érkezett mintegy félszáz fiatal egy hetet töltött a Balaton-partján. A nyári programok szervezésében második éve vett részt a Veszprém – Főegyházmegyei Karitásztól, amelynek csoportjai megyszerte tartanak napközis táborokat főként a helyi plébániákon. Kiemelten köszönjük a támogatást az A1 Sped Kft.-nek.

KATOLIKUS KARITÁSZ VETŐMAG AKCIÓJA

A Katolikus Karitásztól az „Öngondoskodó háztartások” családokat támogató programcsoportján belül megvalósuló „Zöldellő kertek” akció keretében évek óta vetőmagokat juttat el egyházmegyei szervezetein keresztül azon rászorulóknak számára, akik vállalják, hogy a meglévő, parlagon heverő vagy aktívan gondozott háztartási kertjüket megművelik, gondoskodnak a magok elültetéséről, a majdani palántákról. A vetőmagcsomagokat a DM üzletlánc veszprémi munkatársai önkéntes munkában állították össze. Egy csomag a veteménynövények (spenót, fejes sa-

láta, tök, uborka, karalábé, petrezselyem, cékla, répa, borsó, hagyma, bab) mellett virágmagot is tartalmazott. A csomagokat az egyházmegyében márciusban osztották ki, majd a program résztvevői a jól végzett munka eredményeként saját fogyasztásra használhatják fel a termést. A Karitásztól célja, hogy ráneveljék az embereket arra, hogy tegyenek ők maguk is valamit azért, hogy az életük jobb legyen. A meglévő föld ne maradjon parlagon, ugaron, mert abból hasznos dolgokat tudnak a saját javukra kitermelni. Ha nem gazos a kert, akkor a karitásztól által nyújtott segítség hozzájárulhat a bőséges terméshez, amiből juthat a családi étkezőasztalra. Szerződést kötnek a családdal: ők megígérik a magok elvetését, felnevelését, valamint a karitásztól-önkénteseink időnkénti, ellenőrzésre, fényképes dokumentációra való beengedését. Ez egyben jó alkalom a kapcsolattartásra is az özvegy, egyedülálló idősökkel. Ilyen ellenőrzésre került sor június közepén a Zala megyei Tekenye községben, ahol Szijártó László, a Veszprém-Főegyházmegyei Karitásztól igazgatója munkatársaival és a helyi önkéntesekkel együtt szemlélte meg a jól végzett munka eredményét.

OROSZIBAN IS SEGÍTETT A VESZPRÉM – FŐEGYHÁZMEGYEI KARITÁSZ

Trenka Zoltánné szociális gondozó-ápoló a Veszprém Főegyházmegyei Karitásznak levelet írt Oroszi községből. Oroszi egy eldugott település Veszprém megyében, a Somló-hegy mögött. Mikroklímája kiváló, de ugyanez nem mondható el a település ellátottságáról. Sajnos itt se bolt, se posta, de még kocsmá sincs. Buszjárat csak reggel-délben és este. Ha valaki elutazik – mondjuk a közeli Noszlopra, akkor is fél napot kell várnia a visszajövő járatra. Ezért a szociális gondozó-ápoló vállalta magára a gyógyszerek kiváltását és a heti kétszeri bevásárlás feladatát is a gondozottak számára. Az idős emberek ellátásához szükséges vérnyomás- és vércukor-mérőt a település nem tudta biztosítani a rászorulóknak számára, így ezeket kérte a Karitászmunkatársaitól. A Veszprém-Főegyházmegyei Karitászigazgatója, Szijártó László atya, valamint munkatársai június közepén adták át ünnepe-

lyes körülmények között a készülőket, valamint vérvételi zsákokat és elsősegélynyújtó csomagot is a település kultúrházában. Az ünnepségen köszönetet mondott a Karitász adományáért Trenka Zoltánné szociális gondozó mellett Dániel Ferenc polgármester is.

GYURÁTZ KÖR PÁPÁN: A KATOLIKUS SZERETETSZOLGÁLATRÓL

A Veszprém-Főegyházmegyei Karitásztörténetét, szervezeti felépítését, programjait ismerhették meg a Gyurátság Körbe ellátogatók hétfőn. A Gyurátság Ferenc Gondolkodó Kör legutóbbi összejövetelén Szijártó László esperes-plébános, a Veszprém-Főegyházmegyei Karitászigazgatója tartott előadást hétfőn az evangélikus látogatóközpontban, Polgárdi Sándor esperes igei köszöntőjét követően. Az előadó a karitásztörténetéről, szervezeti felépítéséről, szolgálatáról, programjairól beszélt. Mint megtudtuk, a Katolikus Karitászfelülről szerveződik. Magyarországon tizenkét egyházmegyéjében egyaránt van karitászműködés, melynek működésébe az országos szervezet nem szólhat bele. Vezetőjük az adott megyéspüspök, aki igazgatót nevez ki. A VFK-t 2015-ig civilek irányították, attól fogva pedig Szijártó László esperes-plébános. Elhangzott, hogy a karitászonkéntesei segítenek a rászorulóknak, hiányt szenvedő családokon, egyedülállóknak, magányos időseknek, többek között beteglátogatással, felolvasással, bevásárlással, takarítással. Továbbá élelmiszert, ruhát, játékokat gyűjtenek, csomagolnak. A karitászigazgató az éves programjaik közül kiemelte a gyógyszer-támogatást, a pelenka-összeállítás, illetve a Lakó elnevezésűt, mely keretében a közüzemi tartozást felhalmozóknak nyújtanak támogatást. Van továbbá iskolakezdeti akciójuk, utalvánnyal és használt iskolatáskákkal segítenek. Az egyik legnehezebb feladatunk, hogy a rengeteg kérelmező közül valóban a tényleges rászorulókat

válasszuk ki a segítségnyújtásra. Munkatársaink esettanulmányokat végeznek, a kérelmek több szűrőn mennek keresztül. A szervezésben, az elbírálásban, illetve a reprezentatív képviselőként veszek részt, de a munka dandárját az önkéntesek végzik a plébániákon, a csoportokon belül, valamint a központban – mondta el Szijártó László. Polgárdi Sándor esperes igei köszöntőjét követően Szijártó László esperes-plébános, a Veszprém-Főegyházmegyei Karitászigazgatója tartott előadást a karitászról. Hozzátette, a fiataloknak lehetőségük van csatlakozni a karitászhoz az ötven órás közösségi szolgálat keretében. A pápai plébániai karitászcsoportok jó kapcsolatot ápolnak egymással, valamint a Máltai Szeretetszolgálat helyi csoportjával.

ÉRSEKSÉGI ZARÁNDOLKAT PIÓ ATYÁHOZ

A Dél-olaszországi Gargano-hegységben található San Giovanni Rotondo volt a fő úticélja a Veszprémi Főegyházmegye központi hivatalában dolgozók július 1. és 3. között megrendezett zarándoklatának. Első útjuk Bariba vezetett, a Szent Miklós bazilikába, ahol a püspök földi maradványait őrzik. A bazilika közel ezer éve a római katolikusok mellett az ortodoxok búcsújáróhelye is.

Innen San Giovanni Rotondóba vezetett a zarándokok útja, ahol másnap reggel az éppen 60 éve felszentelt új templom kriptájában mutatott be szentmisét Márfi Gyula érsek Mail József gazdasági helynökkel, Takáts István érseki kancellárral és Megyesi Ferenc káplánnal.

A szentmise után a zarándokok megtekintették Pio atya földi életének helyszíneit, a régi kis templomot, az 1950-es években épült új templomot, valamint a kolostort, benne Szent Pio tárgyaival, cellájával, a neki címzett levelek ezreivel.

Ezután a 2000-es években épült legújabb, több, mint 6.000 főt befogadni tudó templomot keresték fel, melynek altemplomában nyugszik Szent Pio. Az altemplomba vezető folyosón megtekinthetők Szent Pio és Assisi Szent Ferenc életének főbb momentumai, Marko Ivan Rupnik szlovén jezsuita mozaikjain keresztül.

A séta a “Szenvedés Enyhítésének Házába”, azaz a Pio atya által adományokból épített kórházban fejeződött be.

A délután folyamán a félóránnyira fekvő Monte Sant’Angelo-ba vezetett a zarándokok útja, ahol Szent Mihály főangyal barlangja található. A szentély azon a helyen épült, ahol a hagyomány szerint Mihály főangyal megjelent. A hagyomány szerint 493-ban, a frissen felépült kápolna szentelésére készülő Lőrinc püspöknek harmadszorra is megjelent. Mihály angyal, és jelentette neki: ő már fölszentelte a barlangot. Így ez az egyetlen nem emberi kéz által fölszentelt kápolna; később mennyei bazilikának is nevezték.

Másnap hajnalban a régi templomban – melynek kórusán Pio atya megkapta a stigmákat – hálaadó szentmisét ünnepeltek az Érsekség munkatársai főpásztorukkal. A szentmisében kérték az Urat, hogy őrizze meg a főegyházmegye papjait hivatásukban, valamint hálát adtak a hamarosan nyugdíjba készülő Gyula érsek szolgálatáért, és imádkoztak leendő főpásztorukért.

„KERESD KRISZTUS KÉPMÁS

A Veszprém Érsekség családpasztorációs irodája – amely immár 25 éve áll a családok szolgálatában – idei családtáborát az előző alkalomhoz hasonlóan, Győrben, a már jól bevált Apor Vilmos Katolikus Iskolaközpontban rendezte meg 2019. július 3-7. között. A tábor fő témája a családpasztoráció éves jelmondata volt: Keresd Krisztus képmását minden arcvonásban! A köztünk élő Krisztus felfedezése és maga a keresés is többféleképpen jelent meg.

Az első nap az indító gondolatok után rögtön mozgalmas, csapatépítő feladatokkal folytatódott, amelyben a családok apraja és nagya egyaránt kivette a részét. A játékok során született jókedv kitarzott az esti táncházig, amelyben a néptánc alapjait sajátíthatták el az arra vállalkozók. Levezetésképpen pedig közös társasjátékozást, teázást biztosítottak a szervezők. Minden este közös imával fejeződött be a nap a gyerekeknek Dr. Fodor János, az egyházmegye családreferens papja vezetésével, aki a tábor egész ideje alatt lelki vezetőként és a közösség aktív tagjaként jelen volt mindenki számára.

A második napot a felnőttek számára Nyirán János görög-katolikus diakónus indította, aki képekkel is illusztrálva vezette le, hogy az Eucharisztia milyen módon köti össze a világegyház tagjait, akik egyben a főegyház, plébánia és család tagjai is. Második előadónként Lothringer Éva nővér „TE meg ÉN – az MI!”

címmel adott hasznos, elgondolkodtató útravalókat a házaspároknak. A többéves gyakorlatnak megfelelően az elmélkedés, a feltett kérdések megválaszolása kiscsoportos formában folytatódott a tábor minden napján, miközben a gyerekek korcsportjuknak megfelelő foglalkozásokon vettek részt az önkéntes segítők vezetésével. Például az ifik izgalmas vízitúrán vettek részt a Mosoni-Dunán. A délutáni csendes pihenő alatt

Éva nővérral lehetett folytatni a párbeszédet, majd a családok buszokkal elindultak Győr belvárosába, ahol kiscsoportokban felfedezték Győr nevezetességeit egy kincskereső játék formájában. A finom vacsora után pedig megelevenedett egy rögtönzött lakodalom Márta Attila vőfély vezetésével. A jókedv, a nevetés már az első percektől kezdve garantált volt.

A harmadik napon Nyirán János az ikonoknak az egyházi életben és a szertartásokban betöltött szerepéről osztotta meg gondolatait, amely a római katolikusoknak sok újat mondott. A táborot megtisztelte dr. Veres András püspök, aki a szentmise prédikációjában értelmezte a családpasztoráció jelmondatát. A legfőbb fel-

ÁT MINDEN ARCVONÁSBAN!”

adat mindenkiben az értékek, a jó keresése, annak észrevétele, és hinni abban, hogy ez pozitívan hat egymásra és mások irányába is. Délutáni fakultatív programként a fiatalság a robotika világában mélyedhetett el, a felnőttek pedig további ismereteket szerezhettek az ikonokról. Késő délután pedig a már elmaradhatatlan – a korábbi táborok alkalmával mindig nagy sikert aratott – botkalács sütésre került sor. A táborot meglátogatta dr. Márfi Gyula érsek atya is, aki a zenés irodalmi estén vallásos témájú költeményeket olvasott, szavalt rövid felvezetésekkel. A megzenésített verseket Berzevici Zoltán és Rauscher Géza gitáros-énekes előadásában élvezhettük.

A negyedik napon az Eucharisztia eredeti jelentését, a hálaadás témáját jártuk körbe Nyirán Jánossal, majd az 52. Eucharisztikus Kongresszusról tartott tanúságtévő és praktikus ismereteket adó előadást Fábry Kornél, a NEK hivatalos főtitkára. Az előadás utáni szentmisét Darnai János atya celebrálta, aki tanúságot tett a feltétel nélküli szeretet megélésének mélységéről, erejéről. Délután a családok mérhették össze képességeiket a családoglimpia keretén belül.

A záró színes esten különböző művészeti produkciók mellett a humor is megjelent mind a felnőttek mind a fiatalok részéről. Az egyes előadások közötti szünetek tombolasorsolással lettek tarkítva. Az este hátralévő részében a latin tánc alapjaival ismerkedhettek a táborozók az egyik tősgyökeres táborlakó család gyermeke révén, aki ma már hivatásos táncoktató.

A tábor utolsó napján egy záró, értékelő beszélgetésre jöttek össze a kiscsoportok, majd

hálaadó vasárnapi misével és ebéddel zárult a résztvevők számára a lelki feltöltődést, közösségi élményt adó együttlét. Reméljük, a tábor során kapott lelki megerősítés, a közösen megélt hit élménye sokáig elkíséri a családokat és bőven táplálkozhatnak belőle a későbbiek folyamán is!

FTMZS

NÁPOLYTÓL VELENCÉIG AZ ITÁLIAI BAROKK FESTÉSZET A VESZPRÉMI VÁRBAN A GIZELLA NAPOK ÜNNEPÉLYES MEGNYITÓJA

A Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény Nápolytól Velencéig – Az itáliai barokk festészet két évszázada (17–18. század) című – döntően a Gyűjtemény 17–18. századi itáliai barokk grafikai és festészeti anyagából rendezett – kiállítása ünnepélyes megnyitójával vette kezdetét a 28. Gizella Napok programsorozata 2019. május 7-én, a veszprémi érseki palotában és a Tejfalussy kanonoki házban. A hagyomány jegyében a Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény idén is reprezentatív új kiállítással készült a rendezvénysorozat megnyitására. Az ünnepélyes megnyitót Claudio Monteverdi Adoramus te, Christe (Imádunk Téged, Krisztus...) című műve vezette be az Orlando Énekegyüttes előadásában, Vikman Pál karnagy művészeti vezetésével.

A Gizella Gyűjtemény 17–18. századi itáliai barokk grafikai és festészeti anyagát először láthatja a közönség: egykori püspöki műgyűjteményekből, a nápolyi Luca Giordano és Francesco Solimena, a velencei Piazzetta műhelyéből, valamint római caravaggista alkotók remekműveiből látható válogatás. Egy Rómában működő festő barna csuhában az ég felé tekintő Assisi Szent Fe-

rencet, egy másik római caravaggista az aszkéta szentírásfordító Szent Jeromost ábrázolja dolgozószobájában. Mindkettő eddig be nem mutatott gyűjteményi darab. A nápolyi alkotók között kapott helyett a Luca Giordano köréhez tartozó festmény, amelynek témája: Irén és szolgálója Szent Sebestyént ápolja. Az érseki palotában a római és a nápolyi barokk festmények, míg a Tejfalussy-házban a bolognai és velencei alkotók remekművei tekinthetők meg.

A megnyitóünnepségen Márfi Gyula veszprémi érsek úr köszöntötte az egybegyűlteket. A Főpásztor kiemelte, hogy a kiállítás gyönyörű, a kiállított képeket összeköti, hogy keresztény érzület jellemzi őket, vallásos áhítatot sugároznak. Az a keresztény szellemiség hatja át a tárlatot, amelynek most Európa bizonyos részein sajnos nincs becsülete. Hogy a párizsi Notre Dame leégett, az szimbolikus esemény is, mutatott rá, kifejezi Nyugat-Európa jelenlegi állapotát, azt, hogy Európa miként viszonyul saját keresztény gyökereihez, saját keresztény értékeihez. Európát ma nem érdeklik a keresztény gyökerek, mondta, ezért nekünk tudatosítanunk kell magunkban, hogy keresztények vagyunk, amelyhez e most

nyíló kiállítás is hozzájárul, segíthet gyökereinkhez visszatalálni.

Porga Gyula, Veszprém polgármestere köszönetet mondott Márfi Gyula érsek úrnak, hogy immár évek óta az érseki palotában és a Tejfalussy-házban kerülhet sor a Gyűjtemény szervezésében a Gizella Napok ünnepélyes megnyitására. Hangsúlyozta: az idején az első olyan programsorozat, amit abban a tudatban szervezhetnek meg, hogy 2023-ban Európa Kulturális Fővárosa lesz Veszprém. Majd rámutatott: a Gizella Napokon a város gazdag történelmi múltját és ezzel párhuzamosan pezsgő kulturális jelenét

ünnepli a város, s ezúttal az említettek alapján a rendezvénysorozat a jövő ünneplésére is lehetőséget ad. Fogalmazhatunk úgy, fűzte hozzá, hogy Szent István hitveseként 1000 környékén Gizella királyné hozta be Európát Veszprémbe. Ez sorsfordító pillanat volt a magyarság életében. A 21. század formálása most a mi felelősségünk, történelmi feladatunk, fűzte hozzá a polgármester. Ehhez fontos biztatás, hogy Veszprém elnyerte az Európa Kulturális Fővárosa címet. „Akkor leszünk továbbra is sikeresek, ha arra a gazdag történelmi tapasztalatra, történelmi múltra alapozzuk a jövőnket, amely mindig is jellemezte ezt a várost. Szeretnénk Európától tanulni, de példát is szeretnénk adni életünkkel” – fogalmazott zárásként a megtisztelő cím elnyeréséről Porga Gyula polgármester.

A megnyitón Udvarhelyi Erzsébet, a Gyűjtemény igazgatója a köszöntőszavak után szólt a kiállításon látható alkotásokról, azok unikális értékeiről és az itáliai barokk grafikai és festészeti anyag restaurálásáról. A kiállításon négy kiemelkedő itáliai központ – Róma, a seicento legjelentősebb művészeti központja, a Nápolyi Királyság, Bologna és a Velencei Köztársaság – 17–18. századi művészeinek alkotásai tekinthetők meg. Caravaggio, Nicolas Poussin, Carlo Maratta, Pietro da Cortona, Francesco Romanelli, Carracciolo, Salvator Rosa, Solimena, a Carracci-fivérek, Francesco Albani, Bartolomeo Schedoni, Domenichino, Guido Reni, Guercino, a velencei Bernardo Strozzi, Giovanni Battista Tiepolo festményei alapján készített metszetek és azok festményelőképei, valamint Giuseppe Vasi római városképei és a velencei Carlo Orsolini metszetei láthatók.

Válogatás látható továbbá a budapesti Szépművészeti Múzeum, az egri Dobó István Vármúzeum, az esztergomi Keresztény Múzeum és a Budavári Mátyás-templom Egyházművészeti Gyűjteménye, valamint a Budapesti Történelmi Múzeum gazdag 17–18. századi itáliai barokk festészeti gyűjteményéből. Az esztergomi Keresztény Múzeumból Antiveduto Gramatica (Szent Család) és Paolo Figiolio (Mártír női szent) alkotásait láthatjuk, a Budapesti Történelmi Múzeum Fővárosi Kép-

tárának gyűjteményéből Andrea Pozzónak a budavári jezsuita templom számára készített oltárképében gyönyörködhetünk (Xavéri Szent Ferenc megkereszteli Neachile királynőt, Buda, 1709). A Szépművészeti Múzeum gyűjteményéből a bolognai Guido Reni után ismeretlen bolognai festő (Ecce Homo) és Bertuzzi (Szent János mártíromsága, Szent Jakab mártíromsága), valamint a velencei Carpioni alkotásai láthatók. A Mátyás-templom Egyházművészeti Gyűjteményéből egy kőre festett olajfestmény, egy Angyali üdvözlés témájú ábrázolás gazdagítja a kiállítás velencei tematikai egységét. Az egri Dobó István Vármúzeum gyűjteményéből a nápolyi Jusepe de Ribera és a velencei Sebastiano Ricci (Paulai Szent Vince feltámaszt egy halott gyermeket) műhelyének festménye látható. A Gizella Gyűjtemény gazdag grafikai anyaga mellett betekintést nyerhetünk a Gyűjtemény itáliai barokk festészeti anyagába is, közöttük a nápolyi Luca Giordano és Francesco Solimena, a velencei Piazzetta műhelyébe, valamint római caravaggista alkotók remekműveit tekinthetjük meg. Udvarhelyi Erzsébet, a kiállítás egyik kurátora megköszönte a kölcsönző múzeumoknak, hogy gazdag itáliai anyagukból a felsorolt alkotásokat a Gyűjtemény kiállításán bemutathatják. Az igazgatónő hangsúlyozta, hogy az Örök Városból a spanyol ízléssel „berendezett” Nápolyba, a népi vallásosság városába utazunk, ahol a spanyol túldíszítettséggel, a drámaisággal ismerkedhetünk meg. Bolognába érkezve a Carracci-fivérek akadé-

mizmusát tanulmányozhatjuk. Végül a velencei Szent Márk teret és a dózsepalotát, a Grand Canalet, a Rialto megörökítő vedutafestőkkel és a 18. század legnagyobb velencei alkotójával, Giovanni Battista Tiepolóval ismerkedhetünk meg.

Az ünnepi alkalmat megtisztelte jelenlétével és megnyitóbeszédet mondott Dott. Gian Luca Borghese történész, a Budapesti Olasz Kultúrintézet igazgatója is, aki kedvesen, tört magyar szavakkal köszöntötte az egybegyűlteket, majd kifejezte ámulatát a gyönyörű barokk térben, az érseki palota korhű dísztermében tartott felemelő ünnepség iránt. Hangsúlyozta, hogy a kiállítás jó alkalom az olasz–magyar kapcsolatok, de egyúttal az európai–magyar kapcsolatok ápolására is. Kiemelte a nagy itáliai barokk központokat, hangsúlyozta a Szicíliai Királyság egykori fő- és koronázó városának, Palermónak az itáliai barokk művészetben elfoglalt szerepét, emellett köszönetet mondott a Gyűjteménynek a reprezentatív kiállítás megszervezésért.

Végül professor emerita Prokopp Mária, az ELTE művészettörténésze, egyetemi tanára tartott megnyitóbeszédet a tárlatról. Bevezetőjében kiemelte Boldog Gizella királyné szerepét a magyarság, a magyar kereszténység történetében. Gizella fiatal leányként eljött hitvesével idegenbe, hogy magyar anya lehessen, férje oldalán részt vett a kereszténység megszervezésében,

egyházi szolgálataival a kereszténységet terjesztette. Fogalmazhatunk úgy, hogy a „magyarok édesanyja” lett, s példakép lehet számunkra napjainkban is. A kiállítás képei a bibliai jelenetek megformálása mellett a természet szeretetéről is tanúskodnak, s tekintetünket a mindenség Alkotójára emelik a „sursum corda” szellemiségének jegyében, mutatott rá. A barokk stílusirányzat is egyfajta újjászületés-élménnyel ajándékozta meg a világot, s ezáltal üzen korunknak is. A vérszerződés eseményét idézve kiemelte a hét vezér összefogását, amelyről példát vehetne napjaink magyarsága is, hiszen az újjászületés alapja, hogy egységben kell maradni, nem szabad a nemzet közösségének egymástól elszakadnia. Az érseki palota Johann Cymbal mennyezetfreskóira mutatva kiemelte a barokk architektúrafestészet jelentőségét, amely a hívő ember istenkapcsolatát, Istenhez törekvését mélyítette el, a valóságos tér és a mennyei szféra közti határvonal eltüntetésével.

A Gizella Napok ünnepélyes megnyitója az Orlando Énekegyüttes Monteverdi-hangversenyével zárult. Orgonán közreműködött Major László. Az Énekegyüttes művészeti vezetője Vikman Pál karnagy.

A kiállítás 2019. december 31-ig két helyszínen, a veszprémi érseki palotában és a Tejfalussy kanonoki házban látogatható.

Toldi Éva

TRIANON: A TÖRTÉNELMI MAGYARORSZÁG VÉGE TAVASZI FILMKLUB AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚT LEZÁRÓ PÁRIZS KÖRNYÉKI BÉKEDIKTÁTUMOK CENTENÁRIUMÁN 1919–1920

Májusban folytatódott a Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény szervezésében a trianoni gyász-évfordulóhoz kapcsolódó, az első világháborút lezáró 1919–1920. évi Párizs környéki békediktátumok centenáriumán rendezett tematikus filmklub. Folytatásként május 15-én A Vörös grófnő című kétrészes filmdrámát láthatták az érdeklődők, amely gróf Károlyi Mihály („a vörös gróf”) és felesége gróf Andrássy Katinka megismerkedésének, házasságának és politikai fordulatokban zaklatott életének történetét mutatja be a Nagy Háború idején és a trianoni tragédia „előszobájában” – 1910-től 1919. június 4-ig – a házaspár emigrációjáig. Kovács

András filmrendező a férje nyomán Vörös grófnőként emlegetett Andrássy Katinka emlékiratait, valamint a vele folytatott beszélgetések alapján 1984-ben készítette filmjét. Az alkotás érzékelten mutatja be, miként lett a Magyarország egyik legbefolyásosabb arisztokrata családjában nevelkedett grófnőből – a dualizmus első miniszterelnökének, Andrássy Gyulának az unokájából – a magyar népköztársaság első miniszterelnökének, majd köztársasági elnökének feleségéként a bontakozó szociáldemokrata, majd szocialista-kommunista hatalom támogatója. S miként ment végbe ez a változás az ugyancsak grófi származású Károlyi Gyula politikai pá-

lyáján. Miként lett Károlyi az őszirózsás forradalom vezéralakja, illetve miként közeledett a háború végén hol az antant, hol az éledező kommunista szervezetek felé, s mennyiben tehető felelőssé Trianon tragédiájáért tétlenkedő békepolitikája miatt. A film főszerepeit Básti Juli színművésznő és Bács Ferenc közelmúltban elhunyt színművész játssza.

Május 22-én a Magyarok Romániában – Száz év történelem című a mozikban tavaly debütált dokumentumfilm-sorozat első része került vászonra, Víg Emese rendezésében, amely az első világháború kitörésétől a Trianonig vezető utat követi végig a magyar történelemben. A filmsorozat az RMDSZ 1000 év Erdélyben, 100 év Romániában című centenáriumi évre tervezett programsorozatának keretében született azzal a céllal, hogy a párhuzamos történelmi szemléletek (román–magyar) közötti súlyos szakadékok fölött hidat építsen valamilyen formában a közös jövő építése érdekében. Például azzal, hogy reflektorfénybe helyezi az erdélyi magyarok múltjából mindazon értékeket, amelyekkel a magyar közösség az elmúlt száz évben hozzájárult Románia fejlődéséhez. A filmben román, magyarországi magyar és határon túli magyar történészek vizsgálják a Trianonhoz vezető út egyes állomásait, közben archív filmkockák idézik fel a Nagy Háborúban az antant oldalán hadba lépő, és a háborús győztesek oldalán területi követeléseit behajtó Románia hadseregének betörését Erdély területére, s ennek következményeként a magyarság menekülését a Tiszán túli magyar területekre. Felidéződik a román katonák győzelemittas bevonulása Kolozsvár főterére 1918 karácsonyának szentestéjén, s az is, hogy mivel a magyar hadsereg nem tanúsított semmilyen ellenállást a román foglalókkal szemben, az elszakított területeken élők ezt bűnös hazaáruló tetteknek minősítették. E filmben is felmerül Károlyi Mihály felelőssége, illetve mulasztása a tragikus események bekövetkezésében.

A harmadik vetítés május 29-én egy ausztrál dokumentumfilm-sorozat első részeként Törékeny béke címmel a két világháború közötti időszak eseményeit, a béketárgyalások menetét kísérte nyomon, a filmelőzetes szerint „a nagy gazdasági válságtól a jazz koráig és szovjethatalom kialakulásáig”. Michael Cove 2017-ben készült filmje azt vizsgálja többek között, hogy miért követte az első világháborút csupán húszéves békeidő, s hogy mi volt az oka annak, hogy a háború után Európában gazdasági világválság söpört végig.

Végül a filmklub zárásaként egy 15 perces német, szlovák nyelvű inzertekkel ellátott némafilm segítsé-

Gróf Apponyi Albert (1846–1933), az 1920. évi Párizs környéki békekonferencián a magyar delegáció vezetője
Fotó: Magyar Nemzeti Múzeum, Történelmi Fényképtár

gével idéződött fel a trianoni konferencia, láthattuk a párizsi béketárgyalásokon a magyar delegáció vezetőjét, gróf Apponyi Albertet, valamint a békediktátum aláíróit. A trianoni békeszerződést 1920. június 4-én a Simonyi–Semadam-kormány képviselőjében és felhatalmazásával Benárd Ágost, a magyar kormány népjóléti és munkaügyi minisztere és Drasche-Lázár Alfréd rendkívüli követ és államtitkár írta alá.

A filmklub zárásaként Koltay Gábor által 2004-ben forgatott Trianon című dokumentumfilmjét láthatták az érdeklődők. A film a béketárgyalások és a békediktátum megszületésének Magyarországra nézve tragikus kimenetelét eleveníti fel. A filmben közreműködőként szerepel Csurka István, Duray Miklós, Fejtő Ferenc, Glatz Ferenc, Nemeskürty István, Pozsgay Imre, Raffay Ernő, Szervatiusz Tibor és Tőkés László. A történelmi tematikus filmklub-sorozat 2019 október elején folytatódik tovább a Gizella Gyűjtemény szervezésében.

Toldi Éva

AZ ANYASZÉK SZÍVE – UDVARHELYSZÉK KÖZÉPKORI FRESKÓS TEMPLOMAI A NAGY-KÜKÜLLŐ MENTÉN MUDRÁK ATTILA FOTÓMŰVÉSZ ÉS UDVARHELYI NÁNDOR MŰVELŐDÉSTÖRTÉNÉSZ KIÁLLÍTÁSA

O, Pastor aeternae.. (Ó, örök Pásztor...) kezdetű középkori cantióval, egy diákénekkal és Giovanni Battista Grillo dallamaival kezdődött Mudrák Attila fotóművész és Udvarhelyi Nándor művelődéstörténész Az Anyaszék szíve – Udvarhelyszék középkori freskós templomai a Nagy-Küküllő mentén című közös kiállításának megnyitója a veszprémi Szent Imre piarista és helyőrségi templomban június 21-én, a Múzeumok Éjszakája programsorozat előestéjén.

A kiállítást rendező Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény igazgatója, Udvarhelyi Erzsébet bevezető gondolataiban utalt arra, hogy az idei év elején mutathatták be a veszprémi érseki palotában a kiállítás alkotóinak azonos című, tudományos igénnyel készült reprezentatív kötetét, amely a Kairosz Kiadó gondozásában jelent meg 2018-ban. Felidézte továbbá, hogy a szerzőpáros korábbi kiadványaihoz is rendeztek már tárlatot: a Trianon óta már Lengyelországhoz tartozó Oravka fatemplomáról szóló és az erdélyi gelencei Szent Imre műemléktemplom freskóit bemutató kötetekhez kapcsolódóan. Udvarhelyi Nándor művelődéstörténész, a Kárpát-medencei magyar emlékek kutatója, Az Anyaszék szíve című kötete értékmentő, hiánypótló, figyelemfelkeltő mű, amely élőképeket ad az olvasó elé. Udvarhelyszék freskós emlékei mennyiségükben és minőségükben is páratlanok, idézte fel Sonnevendné Lackovits Emőke néprajzkutató, muzeológusnak a tavaszi könyvbemutatón elhangzott értékelését. Jelen kiállítás a székely Anyaszék szívébe, a Nagy-Küküllő folyó udvarhelyszéki szakaszára vezeti el a látogatót, mutatott rá, a Székelykeresztúr és Székelyudvarhely közötti Felsőboldogfalvára, Bögözre, Nagyalambfalva és Rugonfalva református templomába, Székelyderzs unitárius, Székelykeresztúr római katolikus templomába. A legtöbb templom belsejében 14–15. századi gótikus falképek láthatók, Rugonfalva freskói pedig 16. századiak.

Felsőboldogfalván a 13. és 15. századi falképek Szent Veronika alakját idézik, valamint a háromkirályok imádatát, illetve a tízezer vértanúnak, a thébai légiónak áldozatát. Székelyderzs falképciklusa Saul

megtérését jeleníti meg, s itt is látható a tízezer thébai vértanú története, valamint a Szent László-legenda monumentális falképsora. Bögöz 13–14. századi falképei három nagy egységben a Szent László-legendát, Antiochiai Szent Margit vértanúságát és az Utolsó ítélet eseményét jelenítik meg. Nagyalambfalván egy 14. századi triptichon látható, amelynek első szárnyán Árpád-házi Szent Erzsébet betegeket ápol, a középső képen két kiterjesztett szárnyú glóriás angyal között Szűz Mária megkoronázása látható, a másik szárnyon pedig Szent Dorottya ábrázolták, amint átveszi az almával, virággal teli kosarat Krisztustól. Rugonfalva 14–15. századi falképen a királyok imádatát örökítették meg, Székelykeresztúr templomában pedig az Apokalipszis ábrázolása látható egy 16. századi falképen. A freskókat az erdélyi, székelyföldi templomokban is lemeszelték a protestánsok, miáltal eltakarták a képeket, az értékes falképek így megmaradhattak az utókornak.

A kiállítást Márfi Gyula veszprémi érsek úr nyitotta meg ünnepélyesen. Méltatásában kiemelte, hogy Székelyföldet hét szék alkotja, s ezek közül Udvarhelyszék az első és legjelentősebb, ezért Anyaszéknek is nevezik. Régebben primaria- vagy capitalis sedes-nek (első, vagy vezető ülésnek/széknek) is nevezték. Az Anyaszék területe kb. 2700 m², több falu alkotja, ahol meglepően értékes templomokat találunk, amelyek román stílusban épültek, majd átépítésük során gótikus jelleget kaptak. E két stílus talán az építészet csúcsa volt, fűzte hozzá a Főpásztor. Mindkét irányzat felemelő alkotásokat hozott létre, s az építőmesterek mély hitéről tesz tanúságot ma is. A képzőművészet, a festészet terén viszont a reneszánsz stílust értékelte kiemelkedőnek. A templomokban található 14–16. századi festmények, amelyek az idők viszontagságait túlélték, s a restaurálás nyomán napjainkban visszanyerik régi szépségüket, színgazdagságukat, kétségtelenül hatalmas értéket képviselnek. Bár Giotto, Fra Angelico pazar kivitelizésű festményeihez nem hasonlíthatók e mesterek munkái, emelte ki, de tudnunk kell, hogy e freskók alkotói szerény anyagi keretek között festették a falakra biblikus sorozataikat, és ők soha sem azért dolgoztak, hogy nevü-

ket híressé tegyék, hanem hogy szépet alkossanak Isten dicsőségére és embertársaik lelki emelkedésére. Ezért örülhetünk annak, hogy Bögöz, Székelyderzs, Nagygalambfalva, Rugonfalva, Felsőboldogfalva és Székelykeresztúr templomainak freskósorozatait most itt láthatjuk e kiállításon. Udvarhelyi Nándor könyvében is megtekinthetjük e freskókról készült fotókat, Mudrák Attila fotóművész alkotásait, s az is intellektuális élmény, ám a

tárlaton igazi vizuális élményben lehet részünk a nagy felbontású fotókat megtekintve, ajánlotta a megjelentek figyelmébe a tárlatot a Főpásztor. Kiemelte még, hogy a freskók témái között a leggyakoribb a Szent László-legenda ábrázolása, amelyet Udvarhelyszék nyolc templomában is megfestettek, s ránk ebből hat maradt meg eredeti szépségében. Ám gyakori téma Antióchiai Szent Margit, Szent Dorottya, Szent Mihály arkangyal, Remete Szent Antal ábrázolása is a templomokban, valamint Saul megtérése, az Utolsó ítélet, a Tízezer vértanú megtérése, Szűz Mária megkoronázása témáinak képi megelevenítése is.

Végezetül a Főpásztor köszönetet mondott Udvarhelyi Nándornak és Mudrák Attilának a kiállítás megvalósításáért. A Múzeumok Éjszakája rendezvénysorozat keretében június 22-én Udvarhelyi Nándor szakmai tárlatvezetést tartott a templomban. Udvarhelyszék anyaszéki szerepéről kiemelte: bizonyára azért kapta ezt a nevet Székelyföldnek ez a területi egysége, mivel összekötő/összetartó/gondoskodó szerepe volt a többi szék között. Már a 14. században Nagy Lajos idejében itt tartották a székely nemzetgyűléseket, a hadi szemléket, s itt volt az anyavárosban a székelyeknek

(mai kifejezéssel élve) fellebbviteli bíróságuk a 16. században. Amennyiben a saját székükön folyó peres ügyekben nem voltak elégedettek az ítélettel, ide fordulhattak újratárgyalásért. Szólt a térségben kiemelkedően nagy számban található freskós templomról, örömmel jelezve, hogy az elmúlt években számos helyszínen restaurálták a belső terek művészettörténeti kincsait, s az értékmentés ma is folyamatosnak mondható.

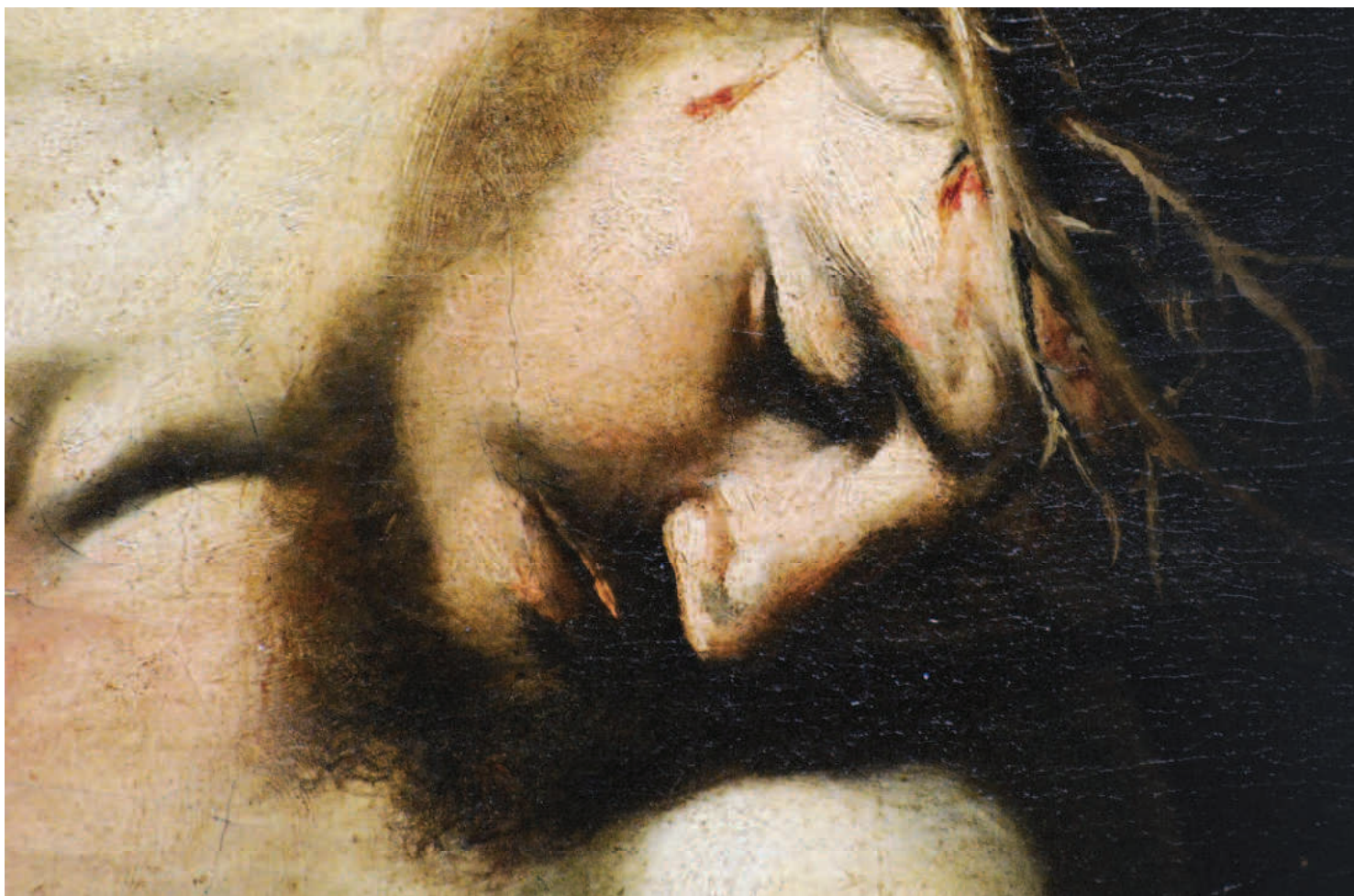
Kiemelte, hogy fotóművész alkotótársával az is céljuk volt mostani kötetükkel, hogy e turisztikailag sajnos kevésbé ismert régió hihetetlen történeti/festészeti értékeire felhívják a figyelmet. Európában sajnos ma a keresztény értékek egyfajta leértékelésével találkozunk, mondta, s ezért is érdemes ellátogatni Székelyföldre, ahol a mai napig élő a hit, ahol a tömbmagyarság jobban meg tudta, meg tudja őrizni magyarságát, kulturális és vallási értékeit, hagyományait, mint a szórványokban.

Az ünnepélyes megnyitón Philippe Verdet Divini occhi sereni kezdetű művét és Jacques Arcadelt Il bianco e dolce cigno című művét Suda Magdolna énekművész és Major László orgonaművész

előadásában, Josquin des Prez és Luis de Narvaez Mille regretz című művét Nagy Csaba lantművész előadásában hallgathatták meg a vendégek. Zenei epilógusként Suda Magdolna énekművész és Nagy Csaba lantművész előadásában Gilles Binchois Triste plaisir kezdetű alkotása és Francesco da Milano De mon triste kezdetű műve hangzott el.

Toldi Éva

Michelangelo Merisi da Caravaggio (Milánó, 1571–Porto Ercole, 1610): **Krisztus megostorozása**
Nápoly, San Domenico Maggiore-templom. 1607. Részlet. Fotó: Museo di Capodimonte, Nápoly

Nápolytól Velencéig

Az itáliai
barokk
festészet
két évszázada

17–18.
század

A kiállítás 2019. május 7-től két helyszínen,
a **veszprémi érseki palotában** (Vár u. 16.)
és a **Tejfalussy kanonoki házban** (Vár u. 35.)
naponta 10–18 óráig látogatható,
2019. november 1-jétől előzetes bejelentkezéssel tekinthető meg.

Válogatás a veszprémi Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény, a Budapesti Történeti Múzeum,
a Budavári Mátyás-templom Egyházművészeti Gyűjteménye, az egri Dobó István Vármúzeum,
az esztergomi Keresztény Múzeum és a budapesti Szépművészeti Múzeum gyűjteményéből

BOLDOG GIZELLA FŐEGYHÁZMEGYEI GYŰJTEMÉNY

8200 Veszprém, Vár u. 35. | +36 88 426 095

info.boldoggizella@gmail.com | gizellagyujtemeny.hu | facebook.com/gizellagyujtemeny

Párviadal. Szent László-falképciklus. Részlet. Unitárius templom, Székelyderzs. Fotó: Mudrák Attila

Az Anyaszék szíve

*Mudrák Attila fotóművész
és Udvarhelyi Nándor művelődéstörténész
kiállítása*

A kiállítás Udvarhelyi Nándor
**Az Anyaszék szíve – Udvarhelyszék középkori freskós
templomai a Nagy-Küküllő mentén**
(Kairosz Kiadó, 2018) című kötetét mutatja be.

*Udvarhelyszék középkori
freskós templomai
a Nagy-Küküllő mentén*

*Szent Imre piarista
és helyőrségi templom*
(Veszprém, Vár u. 12–14.)

A tárlat 2019. június 21-től szeptember 8-ig hétfő kivételével mindennap 10–17 óráig ingyenesen látogatható.

Az album a Szent Imre piarista és helyőrségi templomban megvásárolható vagy az alábbi címen megrendelhető:

BOLDOG GIZELLA FŐEGYHÁZMEGYEI GYŰJTEMÉNY

8200 Veszprém, Vár u. 35. | +36 88 426 095

info.boldoggizella@gmail.com | gizellaquitemeny.hu | facebook.com/gizellaquitemeny

DR. KUMINETZ GÉZA A PÁZMÁNY PÉTER KATOLIKUS EGYETEM ÚJ REKTORA

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia döntését és a Szentszék megerősítő dekrétumát követően, Pázmány Péter Katolikus Egyetem nagykancellárja 2019. szeptember 1-jei hatállyal négy éves időtartamra Dr. Kuminetz Géza atyát bízta meg az egyetem rektori feladataival, mivel az eddigi rektor mandátuma az akadémiai év végén lejár.

Az új rektor kinevezése az állami jogszabályoknak megfelelően a köztársasági elnök részéről is megtörtént.

Dr. Kuminetz Géza Nagyatádon született 1959. szeptember 14-én.

1988 június 21-én szentelték pappá Csupón a Veszprémi Egyházmegye szolgálatára.

Teológiai tanulmányait 1983-ban kezdte Esztergomban, majd Budapesten a Központi Szemináriumban folytatta. Teológiai doktorátusát a Pázmány Péter Hittudományi Akadémián szerezte 1989-ben.

Posztgraduális tanulmányait Rómában a Pápai Magyar Intézet növendékeként a Pápai Gergely Egyetemen végezte (1989–1991), és ott 1991-ben kánonjogi licenciát szerzett.

1991-től a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola tanára, 1994-1996 között ugyanott főigazgató-helyettes.

1994-96 között spirituális a Veszprémi Boldog Gizella Papnevelő Intézetben.

1996-ban egyetemi magántanár a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karán.

1996-98 között a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola tanulmányi igazgatója és megbízott prefektus az 1997/98-as tanévben.

1996-ban teológus PhD fokozatot szerzett, 1997-ben teológiából habilitált.

1996-2002 között nyilvános rendkívüli tanár a PPKE Kánonjogi Posztgraduális Intézetben, ahol 2003–2006 között az Intézet vezetője.

2002 óta egyetemi tanárként végez oktató és kutató munkát.

2006-2010, valamint 2012-2014 között a Hittudományi Kar dékánja.

2009-2015 között a Központi Papnevelő Intézet rektora.

2003-2009 között a Hittudományi Kar Kánonjogi Tanszékének vezetője.

2009-től a Hittudományi Kar Liturgia és Lelkipásztorokodástan Tanszékét vezette. Teendői mellett a Kánonjogi Posztgraduális Intézet Dologi- és Szentiségi Jogi Tanszék tanszékvezetői tisztét is ellátta.

1994-ben a Szentatya pápai káplán címmel tüntette ki. Tagja mind a Magyar, mind pedig a Nemzetközi Kánonjogi Társaságnak (az előbbinek 2003–2006 között elnöke). Számos könyv szerzője, tanulmányai a Folia Canonica, a Folia Theologica, a Kánonjog, a Teológia és a Studia Wesprimiensia tudományos szakfolyóiratokban jelennek meg, amely folyóiratoknak szerkesztőségi tagja is egyben.

„...SEM KENYERET, SEM TARISZNYÁT, SEM PÉNZT...”

Amikor útra kelünk valahova gondosan megtervezük, hogy mit viszünk magunkkal, azért, hogy ne szenvedjünk semmiben hiányt. Az úti táskák sorban telnek sok hasznos és még több fölösleges dologgal. Szeretjük biztonságban érezni magunkat és szeretteinket. Jézus pedig amikor küldi a tanítványait akkor megtiltja nekik, hogy bármit is magukkal vigyenek: „...sem kenyeret, sem tarisznyát, sem pénzt...” Ki az, aki így el merne indulni, bárhova is készül utazni?

Sokat vitatott kérdés, hogy a tanítványait küldő Jézus szavait hogyan kell érteni? Szó szerint, vagy szimbolikusan? A válasz az, hogy mindkét módon. Szó szerint abban az értelemben, hogy Jézus tanítványainak nagyon komolyan törekedniük kell a szegénységre és az anyagi javak-

tól való függetlenségre, ha nem is dobják el szent ferenci lendülettel vagyonukat. Szimbolikusan, mert azzal a nyitottsággal és védtelenséggel kell az Isten országáról tanúságot tenniük, amit a pénztelenség, tarisznyátlan-ság, kenyértelenség jelent. Mindezek a kijelentések olyan élesen hangzanak, hogy az ember nem csodálja, hogy sokan az evangélium szellemében szétosztot-

ták minden vagyonukat. Én vajon keresztényeknek tudhatom-e magamat, aki nem vagyok képes erre a nagylelkű lemondásra? Ijedten a kétezer éves hagyományba kapaszkodok, amely nem követelte meg ezt a gyökeres szakítást a vagyonnal senkitől sem. Még a szentjei közé is oltárra emelt olyanokat, akik viszonylagos jólétben élve küzdtek fel magukat Isten választottai közé.

Jézus, bár pénz és tarisznya nélkül küldi őket apostoli útra, gondoskodása olyan erős, hogy az utolsó vacsorán megkérdezi apostolait: ”Szenvedtetek-e valamiben hiányt? Semmiben – felelték.” Tehát Jézus a belső barátaitól sem követelte meg a radikális szegénységet. Zakeust megdicséri, pedig csak vagyona felét ajánlotta fel kiosztásra. Lázár és nővérei akkora házban laktak, hogy meg tudták vendégelni Jézust és a tanítványokat. Mária

pedig háromszáz dénár áru kenettel kente meg Jézus lábát. Jézus ellentmondásosan fejti ki magát, amikor valami nagy eseményt akar kifejezni. Azt akarja megértetni velünk, amit szent Pál így mond: „Tudok nélkülözni, de tudok bőségben is élni. Mindig mindenhez hozzászoktam: ahhoz, hogy jól lakjam és éhezsem, hogy bővelkedjem és nélkülözsem.”

Mindez csak annak az isteni logikának folytatása, amit Jézus is tett, amikor a világba jött az ember megváltására. Kiüresítette önmagát és hasonlónak lett hozzánk a bűnt kivéve. Mi nem tudunk úgy élni, hogy mentesek maradjunk a bűntől. Jézus a vétkek kockázatával is azt akarta, hogy egyházának tagjai nyitottak maradjanak a világ és az élet felé. Ezért hív önvizsgá-

latra, hogy csak azt fogadjuk be, amit bűn nélkül tehetünk. Így érvényesülhet életünkben Isten megváltó terve.

Hiszed-e, hogy aki küld téged nap, mint nap, ő gondoskodik rólad, hogy ne szenvedj hiányt semmiben? A tarisznyátlan-ság és pénz-nélküliség emberi síkon kiszolgáltatottá tehet – gondold. Hidd el, hogy Isten gondolatai nem a te gondo-

lataid és nem kiszolgáltatottá válsz, hanem szabaddá az Ő számára. Vagyonodra és lehetőségeidre pedig úgy nézel, hogy azok használójaként jót tehetsz másoknak, mert semmit nem viszel magaddal ebből a világból, még azt a ruhát sem, amiben vagy csak tetteidet! Az örök életed függ attól, hogy hogyan használod az Istentől kapott ajándékaidat! Szabad vagy-e tőlük, hogy tudd használni azokat?

Urunk, te mindent megadsz nekünk, amit kérünk, megmutatod, amit keresünk és megnyitod a kaput, ha kopogtatunk. Add, hogy bízzunk gondviselő jóságodban és hálásak legyünk mindazért, amit kapunk tőled és azért is, amit nem kapunk, mert te tudod, hogy mire van szükségünk!

Földi István atya

MINDSZENTY ZARÁNDOKLAT BALATONKENESÉRŐL

Ferenc pápa 2019. február 12-én engedélyezte a Szentté Avatási Kongregációnak, hogy dekrétumban tegye közzé Mindszenty József bíboros, esztergomi érsek, Magyarország egykori prímása hősiek erényeinek elismerését. Ezentúl tehát hivatalosan is tiszteletreméltónak nevezhetjük őt. Ettől erőre kapva Balatonkenese Város Önkormányzata zarándoklatot szervezett Csehimindszentre, ahol meglátogattuk a bíboros szülőházát és imádkozunk a templomban, hogy minél hamarabb üdvözölhessük a Mindszenty Józsefet a boldogok között.

M. Teréz nővér

PÁL FERI ATYA BALATONKENESÉN

Ferenc pápa 2019. február 12-én engedélyezte a Szentté Avatási Kongregációnak, hogy dekrétumban tegye közzé Mindszenty József bíboros, esztergomi érsek, Magyarország egykori prímása hősiek erényeinek elismerését. Ezentúl tehát hivatalosan is tiszteletreméltónak nevezhetjük őt. Ettől erőre kapva Balatonkenese Város Önkormányzata zarándoklatot szervezett Csehimindszentre, ahol meglátogattuk a bíboros szülőházát és imádkozunk a templomban, hogy minél hamarabb üdvözölhessük a Mindszenty Józsefet a boldogok között.

M. Teréz nővér

KOORDINÁTORI TALÁLKOZÓ

Tanév végén Felker Zsolt hitoktatási referens atya és a koordinátorok családjaikkal együtt részt vettek egy babgulyás vacsorán a Bakonyban, ahol átbeszélték az elmúlt tanév eredményeit és a jövő év terveit. Nagyon jó hangulatú volt a találkozó, a referens atya és a koordinátorok a gyerekekkel még egy labdajátékra is beneveztek.

BETLEHEMES ÉS HITTANOS KIRÁNDULÁS

Jásdon immár ötödik éve a hittanosok karácsony előtt betlehemeznek a faluban. A kapott jutalomból minden nyáron kirándulni mennek. Az idei évben ellátogattak az andocsi Szűzanyához, ahol Prímász Gábor Róbert h.esperes, plébános a szentmise prédikációjában megköszönte nekik hűségüket és kitartásukat. Majd el kirándultunk Tolna megyébe, Attalába, ahol a gyerekek és kísérőik kaptak ebédre egy finom gulyáslevest kaláccsal. Dombóvár- Gunaras fürdőben pedig következett késő délutánig a megérdemelt fürdőzés.

KIRÁNDULÁS CSATÁRRA

A nyári szünet kezdetével családi, gyalogos zarándoklatot szervezett a márkói egyházközség a csatári kápolnához. Közel 40 fő, gyerekek, szülők, nagyszülők Prímász Gábor Róbert h.esperes, plébános vezetésével a hegygerincen túrázva érkeztek Csatárra a kápolnához. A megérkezést követően szentmisét celebrált a plébános atya, ahol megköszönte mindenkinek, hogy vállalta a nehéz utat, azért, hogy itt együtt adhassunk hálát közösségünkért és egyben imádkoztak az otthon maradtakért is, akik már nem tudták vállalni a nehéz túrát.

Szentmisét követően Csomay Tünde hitoktató meleg virslis ebéddel várta a zarándokokat ott fent a hegyen.

SZENT GYÖRGY-HEGYI ÜNNEP

A Szent György-hegyi napok zárónapjának reggelén, április 28-án, vasárnap körmenetben vonultak fel a Lengyel Kápolnához fűvósok, huszárok, borlovagrendek, cserkészek és táncosok, vendégek. Cséry Gergő nemesgulácsi plébános fogadta a híveket. Az ünnepi szentmisét Nagy Károly apát, kanonok, a veszprémi bazilika plébánosa mutatta be. Egykori nemesgulácsi plébánosként beszédében visszaemlékezett a 30 évvel ezelőtti Szent György hegyi ünnepre, amikor Magyarországon elsőként szervezte meg a cserkészek fogadalomtételét.

OVISOK LÁTOGATÁSA A MÁRKÓI ÉS A JÁSDI PLÉBÁNIÁN

Az előző évekhez hasonlóan az idén is meglátogatták a plébániákat tanév végén az óvodások!

Prímás Gábor Róbert h. esperes, plébános atya bemutatatta a templomokat a kis látogatóknak, majd az egész évben tanult imákkal és énekekkel hitoktatójuk,

Csomay Tünde vezetésével köszöntötték az Úr Jézust és a Szűz Anyát.

A programok a plébániák kertjeiben játékokkal folytatódtak, majd a látogatás egy szerény agapével zárult mind a két helyen.

ÚRNAPJA MÁRKÓN ÉS JÁSDON

Az idei évben a rossz idő ellenére a márkói és a jádsi hívek felépítették a tradicionális úrnapi sátrakat.

A márkói egyházközségnek nagy öröm volt, hogy a jádsi egyházközség egyik tagjától két körmeneti zászlót kaptak ajándékba.

A hívek adományából pedig az egyházközség vásárolt egy régi, márkói motívumokkal hímzett balda-

chint, valamint egy szintén régi motívumokkal díszített vélumot.

Az Erdőgazdaság pedig megajándékozta a templomot egy új Oltáriszentség-tartóval.

Mindkét egyházközségben a gyerekek rózsasöjje mellett és a népviseletes ifjúság segítségével méltón ünnepeltük e szent napot.

ANYÁK NAPJA 2019 MÁRKÓ ÉS JÁSD

Május első vasárnapján a márkói és a jádsi plébániákon a hittanos gyerekek köszöntötték az édesanyákat és a nagymamákat, kis műsor keretében.

Gyönyörűen szólt ajkukról Dsida Jenő versének

utolsó sora: „Halld meg jó Istenem legbuzgóbb imámat, köszönöm, köszönöm az Édesanyámat!”

A Márkói Templomi Kórus pedig Mária-énekekkel köszöntötte égi Édesanyánkat, a Szűz Anyát!

ENGESZTELŐ IMANAP

Június 16-án a Szűzanya közbenjárását kértük Jásdon. Minden évben másik egyházközségben imádkozunk, Somogy, Tolna és Baranya megye, valamint a Vajdaság mellett eddig Szápáron és Bakonyánán.

Prímász Gábor Róbert h.esperes, plébános vezetésével elimádkoztunk az arany rózsafűzért. Tanúságot tettek: Felker Zsolt atya és dr. Mohai József sebész főorvos. A szentségimádást Horváth Lajos kerületi esperes vezette. Közreműködött énekével a jádsi, a márkói, a bakonyánai kórus és az attalai Szentháromság zenekar.

VOLT EGYSZER EGY RUBIN LAKODALOM DIÓSKÁLBAN

Június végén ünnepelték házasságkötésük 70. évfordulóját a dióskáli Tóth Lajos és Táros Mária. A rubinmise az 1949-es házasságkötés helyszínén, a helyi templomban volt, ahol Farkas László plébános áldotta meg a szép kort megélt párt, akik családjuk körében ünnepelhetek.

KÜNGÖSI ÜNNEP

Árpád-házi Szent Kinga, IV. Béla magyar király lánya a helyi elbeszélések szerint a tatárjárás után megkapja a küngösi földet apjától, amely föld már ekkor híres a friss, tiszta levegőjéről és jó termőföldjeiről. Ez a legenda szolgálta azon gondolatok alapját, hogy a faluban épüljön fel Magyarország egyetlen Szent Kinga-templom. Pontosan 20 éve, hogy Szent II. János Pál pápa Ószandec mezején a szentek sorába emelte az ószandeci klarissza kolostor alapítóját, Árpád-házi Kingát. Ezt az ünnepet ünnepelték meg Küngösön, június 14-én. Az ünnepi szentmisén, amelyet vitéz Ajtós József László kerületi esperes, címzetes prépost mutatott be, jelen volt a Lengyel Köztársaság budapesti nagykövete, prof. Jerzy Snopek és felesége, valamint Dr. Rónayné Słaba Ewa Maria a magyarországi lengyelek parlamenti szószólója is. 2019-ben először került sor egy ereklyés körmenetre, amelyen a szentmise főcelebránsa a Szent Kinga-ereklyét egy kültéri oltárig vitte, majd ott imádkozott a küngösi föld asszonyához.

KÜNGÖSI - BERHIDAI HÍVEK ESZTERGOMBAN JÁRTAK A LENGYEL - MAGYAR KÖZÖS ÜNNEPEN

Július 13-án az esztergomi bazilikában ünnepélyes szentmisét tartottak a Szent Kinga emléktábla felavatásának a 20. évfordulóján. Az Újszandecben Szent II. János Pál pápa által 1999. 06. 16-án felszentelt emléktáblát az esztergomi bazilikának adományozták.

Az ünnepségen lengyelek és magyarok egyaránt részt vettek. A nagykövetet Marcin Bobiński II nagykövetségi titkár képviselte. Jelen volt dr. Rónayné Słaba Ewa nemzetiségi szószóló. Az ünnepségen részt vett a magyarországi polónia, valamint a Bem József Lengyel Kulturális Egyesület, a Szent Adalbert Egyesület és a Szent Kinga Egyesület delegációja is, valamint Újszandecből érkezett egy 100 fős delegáció. Lengyel és magyar egyházi személyek részvételével, a tarnówi egyházmegyei Adam Kokoszka atya vezetésével, valamint a Lengyel Perszonális Plébánia plébánosával, Krzysztof Grzelak atyával mutatták be a szentmisét. Adam Kokoszka atya és a Szent Kinga Egyesület delegációja együtt adták át Snell György püspök atyának a Lengyelországból hozott Szent Kinga ereklyét.

A KIRÁLYNÉK VÁROSÁBAN TALÁLKOZTAK A KÉSZ KÜLDÖTTEI

Küldöttgyűlést tartott a KÉSZ április 26–27-én, ahol a házigazda, veszprémi csoport fogadta a 73 határon belüli és számos határon túli szervezet tagjait az Érseki Hittudományi Főiskolán.

Keresztény civil evangelizációs egyesület a KÉSZ, amelynek feladata, hogy megőrizze és továbbadja a keresztény értékeket – mondta Maklár Ákos, a szervezet országos elnöke köszöntőjében. Udvarhelyi Olivér, a veszprémi csoport elnöke a néhány éve megjelent kiadványukból idézett. Ovádi Péter, Veszprém országgyűlési képviselője előadásában megerősítette, hogy a nemzeti kormány számára elsődleges a keresztény kultúra megőrzése, amelyet tettekkel is bizonyít. Porga Gyula, Veszprém polgármestere hozzászólásában elmondta, meggyőződése szerint egy város vezetőjének nem csupán várost, de közösséget is kell építenie, mivel az infrastruktúra csupán eszköz a közösség formálásához és a szellemiség fenntartásához.

Janka Ferenc parókus, főiskolai tanár, a veszprémi csoport lelki vezetője, megosztotta a küldöttekkel, mit jelent számára a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége.

A hitnek szüksége van az értelem megtisztító kritikájára. A hit viszont megszabadíthatja az értelmet az önhitt elbizakodástól, és a teljes kétségbeeséstől. A szövetségnek vannak isteni és emberi dimenziói. A házigazda KÉSZ-csoport városát Karlinszky Balázs, a Főegyházmegyei Levéltár igazgatója mutatta be. S. Perémi Ágota, a 116 éves Laczkó Dezső Múzeum intézményvezetője a múzeum látnivalóinak ismertetésével próbálta közelebb hozni a hallgatósághoz Veszprém múltját. Érseki szentmisével vette kezdetét a KÉSZ küldöttgyűlésének második napja a főiskola kápolnájában. Az ezt követő előadásban a főpásztor beszélt az iszlám vallási és politikai jellemzőiről.

A kétnapos rendezvény keretében került sor a KÉSZ és az erdélyi Verbum Kiadó közös gondozásában megjelent Szent László, a velünk élő lovagkirály című könyv bemutatására.

JÉZUS SZERETETÉÉRT

Kocsi György prefektus atya tartott előadást május 17-én, a Padányi gimnáziumban, a veszprémi KÉSZ meghívására. Tudományos munkáján kívül számos fordítást is végzett, amelyet szenvedélyének vall. Ennek kezdeteiről és technikájáról beszélt bevezetőjében. A fordítói munka szerinte alázatot és áldozatot is követel. Kitért a különböző bibliafordításokra is, és az ebből adódó nehézségekre, megértési problémákra. A rendszerváltást követően főpásztor, a veszprémi püspök jóváhagyásával Németországba, Tübingenbe ment tanulmányi szabadságra. Ott a lelkipásztorkodás mellett folytatta teológiai tanulmányait és keleti nyelveket is tanult. Mesélt a TV5 csatornán közvetített Evangélium című beszélgetős műsora nehézségeiről és kulisszatitkairól. Főiskolai tanárokat szokott meghívni a műsorba, jelenleg éppen János evangéliumáról folyik a beszélgetés vasárnap reggelenként. Világszerte is egyedülálló ez a műsor.

HÉVÍZ VÁROS DÍSZPOLGÁRA LETT KISS LÁSZLÓ ESPERES- PLÉBÁNOS

Május 1-én vehette át Kiss László esperes-plébános Hévíz díszpolgára címet a város polgármesterétől. Papp Gábor polgármester elmondta, László atyával vállalva tudunk együtt dolgozni, legyen szó templomaink megújításáról, városi rendezvények lebonyolításáról vagy bármi másról, ami Hévízről szó.

Az ünnepségen a város lakóit áldásban részesítették a keresztény felekezetek képviselői, köztük Takáts István érseki kancellár.

AKKOR VAGY IGAZÁN NAGY, AMIKOR TÉRDRE ERESZKEDSZ Böjte Csaba Balatonfüzfőn

A hagyományos Balatoni Csillagösvény Missziós Körút keretében Böjte Csaba OFM főcelebrálásával tartottak szentmisét július 10-én Balatonfüzfőn, és a közreműködő Magyar Örökség díjas Marosszéki Kodály Zoltán Gyermekkar koncertet is adott.

Immár másodszer látogatott el Csaba testvér és a kórus Balatonfüzfőre, a Jézus Szíve-plébániára, és a helybeliek, az itt nyaralók, a köszöntőt mondó Laposza Norbert helyi plébános, a veszprémi Stadler László Dezső atya, valamint a Budapestről érkezett Vigassy Mihály atya nagy örömmel fogadták őket. A Csillagösvény tavalyi záró alkalmán esett az eső, a szervezők idén előrelátóan gondoskodtak fedett helyszínről is, de az idő ezúttal „verőfényes” volt, ahogy ezt Csaba testvér a szabadtéri mise elején a

13. századi romkápolnánál állva megfogalmazta, majd hozzátette: „Jó együtt imádkozni.” Ahogy Teréz anya mondta, akik együtt imádkoznak, együtt is maradnak. Tehát ha mi, Kárpát-medenceiek együtt tudunk imádkozni, akkor a nagyhatalmak akárhova húztak határt, mi együtt tudunk maradni.

A szentmisén a zenei szolgálatot a Boldogasszony Iskolanővérek erdélyi missziójának keretében működő Marosszéki Kodály Zoltán Gyermekkar látta el – művészi színvonalon. A Magyar Örökség díjas kórust a nővérek énekiskolájának tanítványai alkotják: szovátai gyerekek – köztük Csaba testvér neveltjei is –, valamint a Nyárád mente falvaiban élő gyermekek. Több nemzetközi kórusfesztivált megnyertek már, a Balaton partjára ezúttal olaszországi fellépésükről érkeztek.

Böjte Csaba homíliája a kiengesztelődésről és a megbocsátásról szólt. A mise végén Csaba testvér meghívta a balatonfüzfői híveket, látogassák meg erdélyi gyermekotthonukat, az ott élőket.

Magyar Kurír

MEGÚJULT A TEMPLOMTETŐ VÁRPALOTÁN

Márfi Gyula érsek május 25-én, szombaton délelőtt Várpalotán mutatott be szentmisét, amelynek keretében került sor a nemrégiben megújult tetőszerkezet megáldására is, mely az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Veszprémi Főegyházmegye támogatásának köszönhetően készülhetett el. Fodor Balázs plébános a szentmise kezdetén köszönetét fejezte ki a támogatásért, és a kivitelezésért az abban résztvevőknek. Elmondta, hogy a templom tetőszerkezetének felújítása már a II. világháború óta váratott magára, mely akkori sérülése miatt mostanra olyan állapotba került, hogy nem lehetett tovább halogatni a felújítást. A szentmise keretében a főpásztor 35 fiatalot részesített a bérmálás szentségében. A szentmise végén Márfi Gyula érsek megáldotta a pályázati támogatásból elkészített ruhákat is, melyet a gyermekkórus tagjai viselnek majd.

ÁLDÁSBAN RÉSZESÜLTEK A MOTOROSOK TAPOLCÁN

Több száz motor és motoros gyűlt össze Tapolca főterén május 2-án, a Free Chapter nemzetközi motoros egyesület meghívására. Szakács Péter plébános áldásban részesítette a motorosokat és motorjaikat, kérve rájuk Isten oltalmazó segítségét.

A JENŐI TEMPLOM FELSZENTELEÉSÉNEK 20. ÉVFORDULÓJA

Június 30-án hálaadó szentmisét mutatott be Márfi Gyula érsek a jenői Munkás Szent József templomban, annak felszentelésének 20. évfordulóján. Az ünnepi szentmise szónoka Nagy Károly apát-plébános volt, aki 20 évvel ezelőtt mint várpalotai plébános megszervezte a templom építtetését a kis faluban, amely abban az időben a várpalotai plébánia ellátása alá tartozott. A hálaadó szentmisében megemlékeztek mindazokról, akik bármilyen módon is hozzájárultak a templom megépítéséhez.

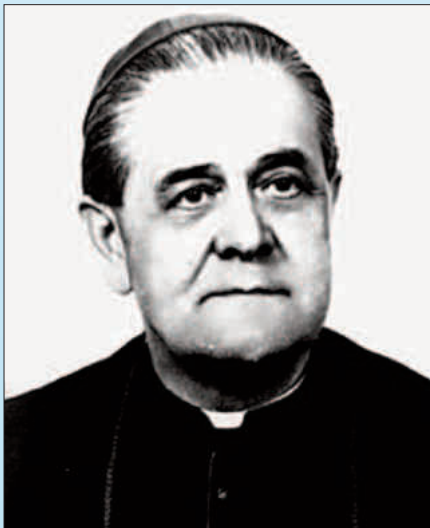
A szentmise keretében a főpásztor kiszolgáltatta a bérmálás szentségét a falu fiataljainak.

A PÁRBESZÉD SEGÍTI ISTEN ORSZÁGA ÉPÍTÉSÉT

IV. Károly királyra, tihanyi fogságának történetére és az 1960-ban barbár módon lerombolt trianoni kálváriára emlékeztek 1997 júniusában Tihanyban a bencés apátságban a Páneurópai Unió (PEU) veszprémi szervezetének képviselői Lovassy Klára elnök vezetésével. A találkozáson megfogalmazódott, hogy bár a rendszerváltás utáni években már felmerült a kálvária visszaállításának igénye, egy alapítványt is létrehívtak a terv támogatására, s 1992-ben ünnepélyesen lerakták az emlékhely alapkövét is, de azóta semmi nem történt. Gr. Bethlen István a PEU magyarországi elnöke megerősítette, hogy szerveztük saját ügyének tekinti a visszaállítást, s utalt arra, hogy megőrződtek a stációk plakettjei, a sümegi temetőben áll ma is a corpus és a két lator szobra, a veszprémi Szent Margit-templomban pedig a kálvária domborműveit őrzik.

Tóth László segédpüspök

Július elején kegyelettel emlékeztek meg az elhunyt Tóth László segédpüspök atyáról, akit egykori egyházközsége, a veszprémi Regina Mundi hívei, az angolkisasszonyok közössége és paptestvérei csak „Tóth tiszti”-ként emlegettek egyházmegye-szerte közvetlen modora, szeretetteljes papi szolgálata, felejtethetetlen hittanórái, mély Mária-tisztelete nyomán. A megboldogult atya emlékére a Regina Mundi templomban régi tanítványai nevében Sabjanics Miklós káplán mutatott be emlékmisét, a temetési gyászmisét pedig az Árpád-házi Szent Margit-templomban Paskai László bíboros, Szendi József érsek és az egyházmegye papjai részvételével tartották meg. Gyűrű Géza általános helynök szentbeszédében pásztortársa Istennek és Egyházának odaadottságát méltatta, kiemelve: Alter Christus, azaz Krisztus má-

sa tudott lenni hivatása gyakorlása során a nehéz időkben is. Az atya egész életét, szolgálatát áthatotta választott papi jelmondata: Corde aperto et manibusque extensis (Nyitott szívvel és kitárt karokkal). Tóth Lászlót a szertartás végén a templom kriptájában helyezték el felszentelő püspöke, Rott Nándor mellett.

Ünnepi szertartás a taliándörögdi romtemplomnál

Ökumenikus istentisztelettel zárult augusztusban a taliándörögdi Szent András-templomromnál a budapesti Pagony Kert- és Tájépítő Iroda szervezésében létrejött környezetvédő tábor. Az iroda felhívására 29 egyetemista fiatal vállalkozott arra, hogy a helyi diákokkal összefogva rendbe tegyék a 12. századi templomrom környékét, hogy ez által szabadtéri szertartásokhoz, kulturális rendezvényekhez alkalmassá váljék. A fiatalok szolgálatát méltatta igehirdetésében Kiss János evangélikus lelkész és Illés Sándor helyi plébános az ünnepi istentiszteleten, melynek keretében a megújult helyszínt.

Az ősz elején rehabilitált Bulányi György piarista atya, a Bokor katolikus bázisközösség megalapítója a pesti és a debreceni piarista templom után Óbudaváron, a Szent Márton-templomban mondhatta harmadik nyilvános miséjét Facsar Sándor plébános és a helybéli hívek befogadó szeretetközösségében. A pátertól erőszak- és fegyvermentességet hirdető, a katonai szolgálat megtagadását támogató, a lelkiismeret szavát minden körülményben követendőnek tekintő tanítását a Magyar Katolikus Egyház tévesnek nyilvánította, s az 1960-as években megvonta tőle a nyilvános misézés jogát – részben pártállami

nyomásra. Ezt a korlátozást 1997 szeptembere-től azonban feloldotta. Az atya már az 1980-as évektől Óbudavári lakos is lett, háza amolyan missziós otthonná vált, ahol lelkipapokat, lelkigyakorlatokat tartottak.

Ökumenikus párbeszéd Bakonyszentlászlón

Rendhagyó, ökumenikus szellemiségű találkozókat szerveztek a reformáció közelgő ünnepéhez kapcsolódóan Bakonyszentlászlón, a plébánia Edith Stein-házában Kiss György ny. plébános kezdeményezésére, a környező települések protestáns lelkészei (Lentulai Attila református és Ördög Endre evangélikus lelkész) részvételével. Az ökumenikus közösségben megfogalmazódott többek között, hogy az első reformátorok valamennyien a katolicizmus világából érkeztek, nem akartak egyházszakadást, céljuk az egyház megújítása, a bibliai alapokhoz való visszatérés volt. A reformáció azonban feloldhatatlan feszültséget gerjesztett katolikusok és protestánsok között, pedig a párbeszéd elkerülhetővé tette volna a kereszténység történetében zajlott nemegyszer véres, erőszakos vallási háborúskodást, amely Jézus követőihez méltatlan. Kiss György atya a II. Vatikáni Zsinat megállapítását idézte a közös hit, a kiengesztelődés jegyében: Az Egyház fejében és tagjaiban állandó reformra szorul. (Folytatjuk.)

Toldi Éva

Bulányi páter miséje Óbudaváron

ELSŐÁLDOZÁS

Cserszegtomaj

Ajka

Marcaltő

Vaszar

Herend

Badacsonytördemic

Jásd

Márkó

Nemesgulács

Szent Anna plébánia – Pápa

Zalaszentgrót

Alsóörs

Súr

Ajkarendek

Ajka - Tósokberénd

Csácsbozsok (Zalaegerszeg)

Csatár

Nemesvámos

Tapolca

Ősi

Szent Margit – Veszprém

Szent Margit – Veszprém

Szt. István Kat. Isk. – Pápa

Szt. István Kat. Isk. – Pápa

Szent István plébánia – Pápa

Szent Benedek plébánia – Pápa

BÉRMÁLÁS

Alsóörs

Bakonyhána

Balatonfüred

Balatonfüred

Szent Anna plébánia – Pápa

Ajka

Ajka

Ajka

Vaszar

Jásd

Nemesvámos

Márkó

Padányi – Veszprém

Padányi – Veszprém

Szt. István Kat. Isk. – Pápa

Szt. István Kat. Isk. – Pápa

Szent István plébánia – Pápa

Szent Benedek plébánia – Pápa

Csatár

Felsőörs

Várpalota

Zalaszentgrót

„SZÜLETÉSTŐL A VÉRTANÚSÁGIG”

**KERÉKPÁROS ZARÁNDOKLAT
BÓDI MÁRIA MAGDOLNA
VÉRTANÚSÁGÁNAK
74. ÉVÉBEN MEGEMLÉKEZVE
SZÜLETÉSÉRŐL ÉS
MEGKERESZTELÉSÉRŐL**

2019. AUGUSZTUS 3.

8.00 Ima Szigligeten Magdi emléktáblájánál, zárandokok indulása
8.30 Szentmise a badacsonytördemici Szent Mihály főangyal plébániatemplomban
Magdi keresztelési helyén, 9.30 Indulás Köveskálra 11.00 Magdi emléktáblájának
megkoszorúzása Köveskálon 11.30 Indulás Balatonfüzfőre, pihenő Balatonfüreden,
végül ima Magdi sírjánál Litéren. A zárandoklat szervezője: Szécsi Ferenc plébános
A zárandoklat lelkivezetője: Dr. Juhász Gábor plébános
Információ, jelentkezés: info@szalezianum.hu

FORRÁS PONT

MÉG EGY NAP

Jézussal

Forráspont

159 posts   13K followers   399 following

Regisztrálok

KAP
Papp Miklós
Pulay Eszter

Suor Cristina
Dánielfy Gergely
Fábry Kornél

**BOK Csarnok
2019.09.21.**

